

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos weekend

Piątek
2 maja 2025
nr 34 (LXXX)
cena: 22 Kč

DZIŚ, 2 MAJA, PRZYPADA DZIEŃ FLAGI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.
TO POLSKIE ŚWIĘTO ZOSTAŁO WPROWADZONE NA MOCY USTAWY Z 20 LUTEGO 2004.
ZAMANIFESTUJMY NASZĄ POLSKOŚĆ, WYWIESZAJĄC BIAŁO-CZERWONĄ FLAGĘ.

Nauczyciele mają nowe władze

WYDARZENIE: – Towarzystwo Nauczycieli Polskich jest ważną organizacją dla wszystkich Polaków na Zaozlu, ale dla nauczycieli jest organizacją najważniejszą – powiedziała, inaugurując jego XI Zjazd, prezes Monika Pląškowa. Odbył się on w poniedziałek w Ośrodku Kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie. Organizacja ta zrzesza pedagogów pracujących w polskich przedszkolach, szkołach podstawowych i średnich na Zaozlu.

Tajne wybory nowego zarządu.

Dla nauczycieli zaśpiewała Renata Drössler. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

Danuta Chlup

Prezes zapoznała obecnych ze sprawozdaniem o działalności przygotowanym w formie prezentacji. Mówiła o udziale delegacji TNP w IX Światowym Zjeździe Nauczycieli Polonijnych w Toruniu (2023 rok), wyjazdach do Warszawy na spotkania z instytucjami wspierającymi polskie szkolnictwo na Zaozlu, współpracy z Centrum Pedagogicznym dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie, Konsulatem Generalnym RP w Ostrawie oraz Komisją Szkolną Kongresu Polaków w RC, wyjazdach edukacyjnych dla nauczycieli, jak i projektach skierowanych do uczniów. Podziękowała za

wsparcie finansowe Funduszu Rozwoju Zaozla Kongresu Polaków w RC (na zjeździe obecny był prezes KP Mariusz Wałach) oraz Konsulatowi.
– Było tego dużo, ale pojawia się pytanie, co jeszcze można zrobić – stwierdziła Pląškowa, kończąc sprawozdanie. W imieniu ustępującego zarządu zaproponowała trzy uchwały: promowanie działalności TNP wśród nauczycieli polskich szkół i przedszkoli na Zaozlu, powrót do tradycji nauczycielskich „Wędrówek historycznych” oraz podjęcie wyzwania stworzenia bazy danych młodych nauczycieli jako potencjalnego zaplecza kadrowego dla polskich szkół na Zaozlu. Uchwały zostały przyjęte.
Głos zabrała także Marta Roszka, przewodnicząca Klubu Nauczycieli Emerytów, które jest ogniskiem TNP i ściśle z Towarzystwem

współpracuje. Podkreśliła, że w bogatej działalności KNE mają miejsce ważne wizyty w polskich placówkach oświatowych na Zaozlu.
– Losy placówek, gdzie uczętyśmy, nie są nam obojętne. Interesuje nas, jak teraz po latach wyglądają, co się zmieniło. W tym roku mamy zaplanowany spacer wiosenny do Koszarzysk, gdzie odwiedzimy tamtejszą małą szkołę – mówiła Roszka.
Ważnym punktem obrad był wybór nowego zarządu i komisji rewizyjnej. Większość dotychczasowych członków zarządu ponownie kandydowała, jego szeregi opuścił jedynie Krzysztof Kosmala. Zgłoszono dwoje nowych kandydatów: Jolanę Kantorową, dyrektorkę Polskiej Szkoły Podstawowej im. G. Przeczka w Trzyniecu oraz nauczyciela gnojnickiej szkoły Adama Klusa. W tajnym

głosowaniu wybrano 8-osobowy zarząd w składzie (alfabetycznie według nazwisk): Krzysztof Gąsiorowski (PSP Wędrynia), Adam Klus (PSP Gnojnik), Barbara Kubiczek (Centrum Pedagogiczne Cz. Cieszyn), Małgorzata Kujawa (PSP Cz. Cieszyn), Tomasz Labudek (PSP Hawierzów-Błędowice), Monika Pląškowa (PSP Sucha Górna), Anna Pomykacz (PSP Hawierzów-Błędowice), Bogdan Sikora (PSP Bystrzyca).
Całkowicie zmienił się skład personalny komisji rewizyjnej. Ustąpili Marek Grycz, Tadeusz Grycz i Barbara Kożusznik, w ich miejsce weszli: Tomasz Cienciąła (Polskie Gimnazjum), Agnieszka Kulig (PSP Trzyniec) i Anna Richter (PSP Cz. Cieszyn).

ciąg dalszy na str. 2

Następne posiedzenie Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków w RC odbędzie się w czwartek 22 maja 2025 o godzinie 16.30. Spotykamy się w siedzibie Kongresu Polaków, ul. Grabińska 458/33, Czeski Cieszyn 737 01.

REKLAMA

sport vitality

Członkostwo na korcie ceglasm 2025

Wykorzystaj swój BENE-fit!

Dołącz do klubu i graj przez cały sezon gratis!

+420 736 626 848
www.sportvitality.cz

GE-609

Znajdź nas na YouTube

YouTube logo

QR code

REKLAMA

MK PZKO w Darkowie oraz chór „Lira” zapraszają wszystkich członków i sympatyków na

KONCERT JUBILEUSZOWY z okazji 115-lecia śpiewactwa polskiego w Darkowie

niedziela 4 maja 2025 o godzinie 15.00 w Domu Zdrojowym w Darkowie

W programie wystąpią chór „Lira” oraz ZPiT „Olza”

GE-242

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• Ostatnimi dniami na ulicach można spotkać różnego rodzaju indywidua, które w wielu przypadkach wzbudzałyby podejrzenia co do stanu ich umysłu. Ale nie w tym okresie przed maturami. Maturzyści bowiem wyruszyli w teren, by zebrać środki na komersi i im bardziej eks-trawaganci strój, tym lepiej.

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

CYTAT NA DZIŚ

Martyna Różycka

NASK – Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa, komentując raport brytyjskiej fundacji zajmującej się nielegalnymi materiałami online

...

Publikowanie zdjęć dzieci w internecie pomaga AI w tworzeniu przestępczych treści. Niektóre przestępcze strony internetowe, które wykorzystują seksualnie dzieci, zwłaszcza te stworzone do udostępniania zdjęć w celach komercyjnych, przenoszą swój hosting z kraju do kraju, aby uniknąć usunięcia treści

W sumie w 2024 roku Internet Watch Foundation przeanalizował 1,2 mln zdjęć i filmów z całego świata. Ponad 734 tys. z nich okazało się być obrazami przedstawiającymi seksualne wykorzystywanie dzieci, do których wykorzystano 650 tys. dziewcząt i chłopców. Z tego około 7 tys. materiałów zostało stworzonych przez sztuczną inteligencję.

Nauczyciele mają nowe władze

Dokończenie ze str. 1

W dyskusji zabrała głos Małgorzata Rakowska. Nawiązując do działalności Centrum Pedagogicznego stwierdziła m.in.: – PCP otrzymało z czeskiego Ministerstwa Szkolnictwa wytyczne dotyczące zakresu pracy i działalności. Trzeba powiedzieć, że zadania wykonuje dobrze. Jednakże nasze szkolnictwo napotyka też na specyficzne problemy, które wychodzą poza obecny zakres pracy PCP. Najczęściej dyrektor szkoły musi radzić sobie z problemem sam, chociaż wiek podobne sprawy dotyczą i innych szkół.

Jako przykład podała problemy z niedoborem nauczycieli niektórych specjalizacji czy też poruszoną niedawno w „Głosie” sprawę braku wymogu znajomości języka polskiego w konkursach na dyrektorów polskich szkół. Przedstawiła dwa wnioski uchwał – jeden dotyczył obowiązku śledzenia przez

(dc)

DZIŚ...

2

maja 2025

Imieniny obchodzą: Anatol, Zygmunt, Witomir
Wschód słońca: 5.01
Zachód słońca: 20.04
Do końca roku: 243 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Flagi RP, Święto Orła Białego
Przysłowie: „W Zymunta deszcz – nieurodzaju wieszcz”

JUTRO...

3

maja 2025

Imieniny obchodzą: Aleksander, Maria
Wschód słońca: 4.59
Zachód słońca: 20.06
Do końca roku: 242 dni
(Nie)typowe święta: Święto Konstytucji 3 Maja, Święto Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski
Przysłowie: „Maj zieleni łąki, drzewa, już i ptaszek w polu śpiewa”

POJUTRZE...

4

maja 2025

Imieniny obchodzą: Florian, Michał, Monika
Wschód słońca: 4.57
Zachód słońca: 20.08
Do końca roku: 241 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Strażaka, Dzień Hutnika
Przysłowie: „Deszcze w świętego Floriana, skrzynia groszem napchana”

POGODA

piątek

dzień: 21 do 23°C
noc: 10 do 8°C
wiatr: 2-4 m/s

sobota

dzień: 20 do 22°C
noc: 16 do 14°C
wiatr: 2-4 m/s

niedziela

dzień: 13 do 15°C
noc: 9 do 7°C
wiatr: 2-4 m/s

»Artyści chcą do nas przyjeżdżać«

Na tym festiwalu każdy znajdzie coś ciekawego dla siebie. W środę w Cieszynie i Czeskim Cieszynie ruszył 27. Przegląd Filmowy Kino na Granicy. – Mamy dla was kolejną porcję wrażeń. Zastanawialiśmy się nawet, czy tegoroczny przegląd nie jest aby zbyt intensywny – stwierdziła z uśmiechem szefowa imprezy, Jolanta Dygoś, podczas konferencji prasowej w kawiarni Avion. „Głos” jest jednym z partnerów medialnych wydarzenia.

• Migawka z konferencji prasowej. Od lewej: Jiří Mádl, Jolanta Dygoś, Tomasz Włosok i Łukasz Maciejewski. Fot. JANUSZ BITTMAR

Dygoś najważniejsze są w tegorocznej edycji debaty literackie z cyklu „Zła pamięć”, a także m.in. spotkanie z byłą prezydent Słowacji, Zuzaną Čaputową. Właśnie zaproszenie nad Olzę Zuzany Čaputowej to zdaniem „Głosu” jeden z największych majstersztyków sztabu Kina na Granicy, tym bardziej że w obecnych trudnych czasach geopolitycznych takie debaty mają podwójną moc przekazu. Spotkanie z byłą prezydent Słowacji odbędzie się w piątek o godz. 18.00 w sali secyjnej ratusza w Cieszynie.

Jednym z gości konferencji prasowej był czeski reżyser i aktor Jiří Mádl, który na festiwal przywiózł m.in. swój ostatni film „Vlny”

Mamma Mia, to już ostatni dzwonek

Dla tegorocznych czwartoklasistów Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie zabrzmiał w środę ostatni dzwonek. Przed południem w sali gimnastycznej maturzyści pożegnali się ze swoimi młodszymi kolegami, nauczycielami i dykcją w rytmie piosenek z musicalu „Mamma Mia!”. – Nadszedł dzień, kiedy kończyć się nasza przygoda. Po raz ostatni zadzwonił dla nas szkolny dzwonek. Dziś spotykamy się z wami, by wspólnie przeżyć ten wyjątkowy moment. Choć od dawna mieliśmy świadomość, że ten dzień nadejdzie, nie spodziewaliśmy się, że stanie się to tak szybko. Dla wielu z nas to chwila pełna wzruszenia, nostalgii, a czasem obaw przed nieznany – powiedział w imieniu wszystkich czwartoklasistów Karol Kaczmarek. Dodał, że chociaż przygotowany wspólnie program niewiele ma wspólnego z obowiązkami szkolnymi, wybrany został świadomie. Najcenniejsze wspomnienia z gimnazjum ostatecznie nie są bowiem związane z nauką, ale z chwilami pełnymi śmiechu i radości przeżytych w gronie ludzi, którzy zostaną w pamięci przez całe życie. – Nasz występ to nie tylko pożegnanie, ale też podziękowanie za wspólnie spędzony czas, wsparcie oraz za wszystkie lekcje – podkreślił czwartoklasista. Występ maturzystów rozpoczął się od piosenki „I Kissed The Te-

acher” grupy ABBA, do której aranżację taneczną uczniowie stworzyli wspólnie z wychowawcami ich klas Barbarą Pieczką, Grażyną Młóch i Aleksandrą Gociek. Kolejne tańce wykonała już sama młodzież. Pomysłowe, dowcipne rozwiązania, kreacje, przechodzące czasami w akrobacje taneczne publiczność kwitowała brawami i okrzykami zachwytu. Pomysł przedstawienia fragmentów musicalu „Mamma Mia!” zrodził się przed miesiącem w głowie czwartoklasistki Izabeli Bolek. – Ja dałam tylko pierwotny impuls, a potem to była już wspólna praca. Dziewczyny i chłopaki mieli świetne pomysły. Próby trwały trzy tygodnie – skwitowała.

• Czwartoklasiści tańczyli w rytm piosenek z musicalu „Mamma Mia!”. Fot. BEATA SCHÖNWALD

W piątek w całej RC rozpoczną się matury państwowe. Natomiast przy zielonym stole uczniowie Polskiego

Gimnazjum będą odpowiadając od 19 do 30 maja. (sch)

GŁOSY Z TERENU

Wiosenne frykasy

W ostatnią sobotę kwietnia odbyło się doroczne Wiosenne Spotkanie Klubów Kobiet, działających w ramach Sekcji Kobiet przy Zarządzie Głównym PZKO. Panie z Klubu Kobiet w Wędrynie zaprosiły do siebie ponad sto koleżanek z innych klubów, od Bogumina po Mosty koło Jabłonkowa. W sobotni poranek gości przywitała węgryńska „Czytelnia”. Choć liczy sobie już sto lat, to trzyma się bardzo dobrze. Odremontowana, odświeżona i wypolerowana na błysk dodała niewątpliwie blasku całej imprezie. Gospodyni spotkania udekorowała salę główną i przyległe pomieszczenia kwiatami i robotkami ręcznymi. Stoly dla gości ugięły się od ciężaru smakołyków. Marta Roszka, kierowniczka węgryńskiego Klubu Kobiet, zapoznała nas z dokonaniami Klubu, a są one niemałe. Klubowiczki spotykają się regularnie raz na dwa tygodnie. Pro-

gram spotkań jest bardzo różnorodny: od robotek ręcznych, przez kulinaria, pogadanki na różne tematy, aż po spacer czy wspólne wyjazdy, nawet na musicale do Pragi. Członkinie Klubu Kobiet wciąż są żądne poznania nowych rzeczy, poszerzają swe horyzonty, ale też troszczą się o porządek w „Czytelni”, dbają o podniebienie uczestników pezetkaowskich i gminnych imprez, udzielają się w akcjach charytatywnych. To wszystko jest nie tylko godne uwagi, ale przede wszystkim podziwu. Dobrą współpracę z Klubem Kobiet doceniają Miejscowe Koło PZKO, ale również gmina i szkoła. Na Wiosennym Spotkaniu Klubów Kobiet młodzież szkolna wystąpiła na spotkaniu z piosenkami. Podziwiać mogliśmy talent i zaangażowanie młodzieży i ich opiekunów, dobrze się przy tym bawiąc. Wiadomo, że Węgrynia od dziesiątków lat teatrem stoi. Wszyscy znamy spektakle Teatru

• Spotkanie wiosenne, dlatego nie mogło zabraknąć kolorowych i pachnących akcentów. Fot. Facebook/MK PZKO w Karwinie-Raju

kie ciastko nie zdarzają się codziennie. Prócz tego upiekły jeszcze mnóstwo kołaczy i ciastek na wynos.

Dziękujemy Wam, drogie węgryńskie Koleżanki. Alicja Klimeš

Młodzi uczyli się samorządu

W jabłonkowskim ratuszu główny głos miały w poniedziałek parlamenty uczniowskie. Na spotkanie z władzami miasta oraz wójtami sąsiednich Bukowca, Piosku i Piosecznej pojawili się najstarsi uczniowie jabłonkowskich podstawówek polskiej i czeskiej oraz szkoły w Piosku.

● Uczniowie szkół w Jabłonkowie i Piosku zapelnili całą salę ratuszową. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

Beata Schönwald

Dzisiejsze wydarzenie odbywa się w ramach projektu MAP, czyli Lokalnego Planu Działania, zorganizowanego przy współpracy z Lokalną Grupą Działania Regionu Jabłonkowskiego. Spotkanie członków parlamentów uczniowskich oraz wszystkich działaczy z władzami miast i gmin postanowiliśmy zorganizować w szerszym zakresie i zaprosić na nie również kierowników poszczególnych wydziałów. Celem konferencji jest więc zapoznanie się uczniów z życiem w Jabłonko-

wie, Piosku, Piosecznej i Bukowcu, a także z funkcjonowaniem Urzędu Miejskiego jako takiego i jego wydziałów – powiedziała „Głosowi” inicjatorka spotkania, koordynatorka Parlamentu Uczniowskiego przy Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie, nauczycielka Irena Gomola.

– To historycznie drugie takie spotkanie. Ostatnio przestudiowaliśmy z uczniami dokumenty rozwoju strategicznego miasta Jabłonkowa. Tym razem szukaliśmy odpowiedzi na pytanie, jak jabłonkowski Urząd Miejski może pomóc mieszkańcom w ich codziennym życiu oraz co leży w zakresie obowiązków poszczególnych jego wydziałów – uzupełnił nauczyciel miejscowej czeskiej podstawówki René Pilch.

Jego podopieczni przygotowali prezentację nt. Jabłonkowa oraz wydziałów spraw socjalnych, planowania przestrzennego, transportu i środowiska naturalnego. Z kolei uczniowie polskiej szkoły przybliżyli rówieśnikom działalność wydziałów szkolnictwa i kultury, finansów, zarządzania majątkiem oraz spraw wewnętrznych i działalności gospodarczej.

Zwieńczeniem każdej prezentacji były pytania. Młodzież interesowała m.in., jak władze samorządowe mogą podnieść jakość edukacji w mieście, jak długo potrwa jeszcze budowa nowej stołówki szkolnej, z kim konsultowane są nowe rozkłady jazdy autobusów, jak można rozwiązać problem ruchliwego skrzyżowania koło Tesco i jak legalnie pozbyć się bioodpadów.

● Uczennice polskiej podstawówki w czasie prezentacji wydziału finansów.

– Uczniowie, przygotowując swoje prezentacje, podzielili się zadaniami. Ktoś miał za zadanie odwiedzić odpowiedni wydział ratusza i zebrać potrzebne informacje, ktoś inny opracować poszczególne slajdy prezentacji, a jeszcze ktoś przedstawić całość przed publicznością – przybliżyła obecnym Irena Gomola.

Poniedziałkowa konferencja wyszła również poza granice Jabłonkowa. Uczniowie czeskiej szkoły w Piosku przygotowali prezentację o Piosecznej, Bukowcu i Piosku, czyli o miejscowościach, skąd pochodzą. Jak zaznaczyła ich nauczycielka Ivona Čmielewá, w tym celu odwiedzili wójtów tych miejscowości i dowiedzieli się, jak funkcjonują mniejsze urzędy gmin. Korzystali też z dostępnych publikacji.

Występem młodzieży, które zajęły całe popołudnie, przysłuchiwali się m.in. wójt Piosku Věra Škanderová, wójt Bukowca Monika Čepčezorová, wójt Piosecznej David Čmielewá i burmistrz Jabłonkowa Jiří Hamrozi.

– To nie jest dla nas stracony czas. Młodzi ludzie to nasza przyszłość. Oni często wyobrażają sobie, jak proste jest zrobić to czy owo, nie znają bowiem szerszego kontekstu, na który składają się możliwości budżetowe miasta, opinie różnych instytucji, usytuowanie sieci inżynierskich itp. W ten sposób wychowujemy świadomych obywateli. Po tym, jak dobrze przygotowali się na dzisiaj, widąc, że również dla nich nie był to stracony czas – podsumował Hamrozi.

Fundusz Rozwoju Zaolzia

● Działo się w Domu PZKO w Lesznej Dolnej. Po uśmiechniętych buziach nasuwa się jeden wniosek: impreza musiała być udana. Fot. ARC

dziło wyobraźnię uczestników.

Po pierwszej części obie grupy spotkały się na wspólnej prelekcji, którą poprowadził Roman Bezczy – ratownik medyczny pogotowia. Młodzież w ramach warsztatów edukacji zdrowotnej i profilaktyki – realizowanych z okazji Roku Edukacji Zdrowotnej ogłoszonego przez Senat RP – dowiedziała się, jak reagować podczas różnych wypadków, jak udzielać pierwszej pomocy i jak unikać zagrożeń. Największe zainteresowanie wzbudziły jego autentyczne historie z codziennej pracy.

Po wspólnej kolacji – serwowanej były tradycyjne szyćle z purée ziemniaczanym – grupy zamieniły się zadaniami i kontynuowały zabawę. Wieczór zakończył się ogłoszeniem wyników, wręczeniem nagród książkowych i rzeczowych oraz nieoficjalną częścią z nocowaniem i śniadaniem następnego dnia.

Dzięki inicjatywie i pomysłom, które wychodzą naprzeciw potrzebom młodego pokolenia, wydarzenie po raz kolejny okazało się sukcesem. Pomysłodawczynią tegorocznej edycji była Agata Bartnicka, której zależało na przybliżeniu młodzieży ważnych wydarzeń z historii Polski w ciekawy i aktywny sposób. W organizacji wspierał ją Tomek Polak – kolejny młody, zaangażowany członek koła. Dzięki ich kreatywności i zaangażowaniu powstało wydarzenie nie tylko edukacyjne, ale również inspirujące i atrakcyjne dla młodzieży.

Impreza została zrealizowana dzięki wsparciu finansowemu Miasta Trzyniec oraz Funduszu Rozwoju Zaolzia Kongresu Polaków w RC, za co organizatorzy serdecznie dziękują.

Marek Bartnicki

Co pomaga Ziemi

Dzieci z Przedszkola im. Jana Kubisza w Gnojniku miały w zeszłym tygodniu zajęcia związane z Dniem Ziemi. Starszaki zdobyły solidną wiedzę na temat ochrony planety, maluchy zapoznały się z podstawami, takimi jak kolory pojemników na śmieci.

● Starszaki wiedzą, co szkodzi naszej planecie, a co jej pomaga.

Danuta Chlup

Wczwartek, w dniu naszych działań, przyszedł dzień, który ma być dla nas stracony czas. Młodzi ludzie to nasza przyszłość. Oni często wyobrażają sobie, jak proste jest zrobić to czy owo, nie znają bowiem szerszego kontekstu, na który składają się możliwości budżetowe miasta, opinie różnych instytucji, usytuowanie sieci inżynierskich itp. W ten sposób wychowujemy świadomych obywateli. Po tym, jak dobrze przygotowali się na dzisiaj, widąc, że również dla nich nie był to stracony czas – podsumował Hamrozi.

– Powtarzaliśmy dzisiaj wiadomości o segregacji odpadów. Mieliśmy krótki wierszyk na temat ekologii, taki trochę logopedyczny, ponieważ rozwijał również mowę, artykularyzację. Dzieci pracowały z kartonikami opowiadającymi o tym, co pomaga Ziemi, jak oszczędzać prąd, wodę i tym podobnie – przybliżyła zajęcia przedszkolanka Agata Zielina.

Maluszki pod opieką Krystyny Nowok zapoznawały się z podsta-

wami – w formie zabawy segregowały na przykład według kolorów małe misie z pianki.

– Zróżnicowane zajęcia ciągnęły się przez cały tydzień, aby tematyka pojawiła się w rysunku, piosence, w ruchu i w samej świadomości tego, że o planecie trzeba dbać, a zacząć należy od utrzymania porządku w najbliższej okolicy – podsumowała kierowniczkę przedszkola, Halina Smolón.

10 lat w nowym budynku

W marcu 2015 roku odbyło się uroczyste otwarcie gnojnickiego polskiego przedszkola w nowym budynku. Maksymalna pojemność placówki wynosi 43 dzieci. Od momentu otwarcia przedszkole praktycznie przez cały czas jest pełne. W tym roku odejdzie jedenaścioro dzieci do szkoły, na ich miejsce 15 maja będzie można zapisać tyle samo nowych. Kierowniczką placówki Halina Smolón jest przekonana, że wszystkie miejsca zostaną zajęte. – Budynek był początkowo pomyślany dla jednooddziałowego przed-

szkola. Wkrótce się okazało, że liczba dzieci jest na tyle wysoka, że muszą być dwa oddziały. Dlatego pomieszczenia, które miały mieć początkowo nieco inne przeznaczenie, wykorzystujemy do codziennej zabawy i zajęć. Mamy przedszkole dwuoddziałowe. Nie tylko grupa starszaków pracuje samodzielnie, ale staramy się dzielić także grupę młodszych dzieci, dlatego w sumie mamy zajęcia w trzech lokalach – odpowiedziała Halina Smolón. Przedszkole korzysta także ze szkolnej sali gimnastycznej.

● Dziewczynki kolorują pojemniki na segregowane odpady. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

E-mail: danuta.chlup@glos.live

Pisząc do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Prosimy o nadsyłanie listów o objętości do 2000 znaków ze spacjami.

Zajączki, owieczki i goiczek

W polskiej szkole i przedszkolu w Łomnej Dolnej sezon wiosenny w pełni. Przed Wielkanocą dzieci chodziły po wsi z goiczkiem, odwiedziły m.in. stojące po sąsiedku Muzeum Łomniańskie, Urząd Gminy czy też sklep spożywczy. Wiele frajdy sprawiła dzieciom wizyta wielkanocnego zajączka,

a raczej... dość dużego zajacza, który obdarował je czekoladowymi jajkami.

Uczniowie wzięli ponadto udział w warsztatach wielkanocnych w Muzeum Łomniańskim, Urzędzie Gminy czy też sklepie spożywczy. Wiele frajdy sprawiła dzieciom wizyta wielkanocnego zajączka,

● Dziewczynki z zajączkami wykonanymi na warsztatach wielkanocnych. Fot. Facebook/Szkola i Przedszkole Łomna Dolna

GŁOSIK I LUDMIŁKA

Mocno pachnące bzy

Skrzaty wymyśliły własną zabawę intelektualną, czyli taką, przy której trzeba ruszyć głową. Głosik wymieniał przysłowia, zadaniem Ludmiłki było podać jak najwięcej przykładów ich użycia. Omówili już „Kto dołki kopie, sam w nie wpada”, „Gdzie kucharek sześć, tam nie ma co jeść”, „Komu się nie leni, temu się zieleni” i kilka innych.

– A teraz będzie... – Głosik na chwilę się zastanowił. – Teraz będzie „Co za dużo, to niezdrowo”.

– Łatwe! – Ludmiłka lekceważąco wydeła wargi. – Kiedy opychamy się słodkościami, to potem boli nas brzuch. Albo kiedy za długo przebywamy na słońcu bez kapelusza, może nas rozboleć głowa. Ale teraz, Głosiku, dajmy już sobie spokój z przysłowiami i chodźmy do ogrodu. Szkoda słonecznej niedzieli.

Głosik zgodził się z Ludmiłką. Po chwili byli już w ogrodzie i podziwiali kwitnące drzewa owocowe, tulipany i bzy. W ogrodzie rosło kilka krzaków bzu i wszystkie pięknie kwitły – jeden miał ciemnofioletowe liście, drugi liliowe, trzeci białe.

– Przepiękne są te bzy – zachwyciła się Ludmiłka. – Nazrywam ich trochę do wazonów. Ludmiłka zerwała więcej gałązek bzu niż miała w planie. Upchała je się w kilku wazonach z wodą i postawiła we wszystkich pokojach. Pachniały obłędnie.

No właśnie... Wieczorem, kiedy skrzaty czytały sobie książki, Głosik zaczął się niespokojnie wiercić.

– Nie wydaje ci się, Ludmiłko, że te bzy pachną zbyt intensywnie? – zapytał.

– Masz rację, Głosiku. Mnie już z tego mocnego zapachu zaczyna boleć głowa – przyznała Ludmiłka. Nie było innej rady, niż wynieść wazon na taras i pootwierać okna. W domu skrzaty zostawiły tylko jeden wazon – w salonie.

– Jak widać, także do ładnych zapachów odnosi się przysłowie „Co za dużo, to niezdrowo” – podsumowała Ludmiłka. (dc)

W labiryncie historii i zdrowia

W ostatni piątek kwietnia w Domu PZKO w Lesznej Dolnej odbyła się kolejna edycja popularnej imprezy młodzieżowej „Labirynt”, zorganizowana przez Miejscowe Koło PZKO. Tegoroczne wydarzenie odbyło się pod hasłem „Milenium Koronacji Dwóch Pierwszych Królów w Gnieźnie” i poświęcone było nie tylko 1000-leciu koronacji Bolesława Chrobrego, ale również promocji zdrowia i bezpieczeństwa wśród młodzieży.

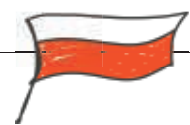
Miłym zaskoczeniem dla organizatorów była rekordowa frekwencja – w zabawie wzięło udział aż 22 uczestników z drugiego stopnia szkoły podstawowej. Dla porównania, w poprzednich edycjach liczba ta nie przekraczała 15 osób.

Młodzież została podzielona na dwie grupy – jedna rozpoczęła przygodę w escape roomie, składającym się z ośmiu stanowisk, któ-

rych przejście pozwalało zdobyć klucz do królewskiej korony. W tym czasie druga grupa wykonywała interaktywne zadania na sali. Część

pomieszczeń Domu PZKO zamienila się na tę okazję w stylizowane średniowieczne wnętrza, co wprowadziło wyjątkowy klimat i pobu-

Karwina

• Anie Waclawik segreguje czarodziejskie różdżki.

• Kącik fotograficzny robił wrażenie. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

Wtorek 29 kwietnia był ostatnim dniem zapisów do klas pierwszych w polskich szkołach podstawowych na Zaolziu. Jedną z dwóch szkół, które zorganizowały je tego dnia, była karwińska placówka.

Tegoroczne zapisy odbyły się tutaj w nowej formule. Zamiast przepytывania dzieci w klasie, zaproszono je do wędrowki po budynku szkolnym. – Chcemy, żeby dzień zapisów do pierwszej klasy był dla dziecka przeżyciem, fajną przygodą, żeby zobaczyło, jak szkoła wygląda. Co prawda dzieci z przedszkola odwiedzają pierwszoklasistów i biorą

udział we wspólnych zajęciach, tym razem jednak wędrują po różnych klasach – powiedziała Halina Lubier, ubrana w strój czarownicy nauczycielka pierwszego stopnia.

Wędrowka po szkole odbywała się w oparciu o książkę pt. „Miejsce na miotle”. Przyszłym pierwszoklasistom towarzyszyły w niej starsze uczennice. To one czytały im fragmenty tej opowieści. – Dzieci odwiedzają kolejno sześć stanowisk. Zadania, które mają do wykonania, związane są z przeczytaną treścią. Na tej podstawie badamy ich gotowość szkolną. Sprawdzamy takie umiejętności, jak segregacja kolorów, liczenie od 1 do 10, układanie

puzzli, prawidłowy chwyt pióra i orientacja na kartce papieru. Jest też tor przeszkód, na którym dzieci wykazują się sprawnością fizyczną i koordynacją ruchową – wyjaśniała nauczycielka klasy 1. Aleksandra Ondruchowa.

My przez chwilę towarzyszyliśmy na trasie Ani Waclawik. Byliśmy świadkami, kiedy segregowała czarodziejskie różdżki według wielkości, rozpoznawała kształty na ich zakończeniu oraz szukała różnic na dwóch podobnych do siebie obrazkach. Za to wysłużyła sobie kolejną pieczątkę do swojej Karty Podróży. Po zaliczeniu wszystkich stanowisk służyła ona jako świadectwo zakoń-

czenia wędrowki oraz podstawa do otrzymania książeczki upamiętniającej dzień zapisów. Nie jedyną wykazującą się sprawnością fizyczną i koordynacją ruchową – wyjaśniała nauczycielka klasy 1. Aleksandra Ondruchowa.

My przez chwilę towarzyszyliśmy na trasie Ani Waclawik. Byliśmy świadkami, kiedy segregowała czarodziejskie różdżki według wielkości, rozpoznawała kształty na ich zakończeniu oraz szukała różnic na dwóch podobnych do siebie obrazkach. Za to wysłużyła sobie kolejną pieczątkę do swojej Karty Podróży. Po zaliczeniu wszystkich stanowisk służyła ona jako świadectwo zakoń-

czenia wędrowki oraz podstawa do otrzymania książeczki upamiętniającej dzień zapisów. Nie jedyną wykazującą się sprawnością fizyczną i koordynacją ruchową – wyjaśniała nauczycielka klasy 1. Aleksandra Ondruchowa.

jak i rodzica wyjątkowym dniem – przekonywała Halina Lubier.

To, że właśnie tak było, potwierdziła mama Ani, Agata Waclawik. Chociaż ma już syna w czwartej klasie, w tym wydarzeniu brała udział po raz pierwszy. – Kiedy brat Ani miał iść do zapisów, był akurat covid. Wszystko odbywało się więc inaczej. Ania cieszyła się na dzisiejszy dzień. Specjalnie zabrałam ją z przedszkola już po obiedzie. Na zapisy przyszła więc pierwsza – zdradziła „Głosowi” pani Agata.

Jak poinformował dyrektor Tomasz Smitowski, do klasy pierwszej zapisało się w ciągu wtorkowego popołudnia 15 dzieci. (sch)

Mosty koło Jabłonkowa

• Magdzie bardzo odpowiadało kolorowanie rysunków.

Zapisy do klas pierwszych w polskich podstawówkach w naszym regionie powoli dobiegają końca. Do jednej ze szkół, które odwiedziliśmy, należy niewielka placówka w Mostach koło Jabłonkowa.

W tym roku do zapisów zgłoszone zostało jedno dziecko, Magdalena

Bocek. – Ze względów logistycznych i z sentymentu zdecydowaliśmy się na szkołę w Mostach. Sam tu chodziłem, jak byłem mały – mówił „Głosowi” ojciec Magdy. Jej mama uczęszczała natomiast do placówki w Jabłonkowie.

Jak to bywa podczas tego rodzaju wydarzeń, kandydat na pierwszo-

klasistę musi zaliczyć szereg zadań. Mają one na celu sprawdzenie, czy dziecko m.in. potrafi liczyć, czy rozdzielić litery alfabetu, czy potrafi zachować równowagę. Rozpoznawanie siebie samej na koszulce, którą dostała na własność w dodatku do różnych innych prezentów, w tym kwiatów dla mamy.

• Na koniec nie mogło zabraknąć pamiątkowej fotografii. Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Oprócz powyższych rzeczy, Magda m.in. zasiadała rzeźbuc na wacie ułożonej w kształt litery „M”, czyli pierwszej litery jej imienia. Jednym z ostatnich zadań było narysowanie siebie samej na koszulce, którą dostała na własność w dodatku do różnych innych prezentów, w tym kwiatów dla mamy.

– Jak wszystko dobrze pójdzie, to Madzia dołączy do naszego grona. W tym roku szkolnym uczęszcza tu 10 uczniów – pięć dziewczynek i pięciu chłopców w klasach 1. i 2. – informowała Łucja Gil, nauczycielka mosteckiej szkoły. (endy)

POP ART

413

Janusz Bittmar

Czy istnieje idealna pogoda na oglądanie za jednym zamachem całych seriali? Odpowiedź jest prosta: nie. Bo to od nas samych zależy, czy słoneczny dzień spędzimy przed ekranem albo słotę za oknem wykorzystamy do ekstremalnych biegów. Zapraszam do lektury kolejnego „serialowego” odcinka Pop Artu. I obiecuję, że następnym razem będzie już muzycznie.

RECENZJE

PORZĄDNY CZŁOWIEK

Sypnęło w ostatnich miesiącach polskimi produkcjami w serwisach streamingowych. Na platformie Max, gdzie jakości jak na razie wciąż jeszcze wygrywa z ilością, polska szkoła znów daje znać o sobie z przytupem. Szczęsłodcinkowy serial „Porządny człowiek” w reżyserii Aleksandry Terpińskiej od kilkunastu dni zajmuje miejsce w czołowej „10” najpopularniejszych produkcji w ramówce Maxa. I zasłużenie, aczkolwiek podobnie jak w przypadku „Przesmyku” nie mogę oprzeć się wrażeniu, że potencjał scenariusza nie do końca został wykorzystany.

Serial napisany przez Krzysztofa Czczota (który wcielił się też w głównego bohatera) oraz Marka Modzelewskiego w odróżnieniu od „Przesmyku” z dużym prawdopodobieństwem nie doczeka się już następnej serii. O powodach nie powiem, ale dla mnie ta historia zamknęła się w kłamrze sześciu pięćdziesięciminutowych odcinków i kolejne odsłony byłyby po prostu niepotrzebnym wodolejstwem obrazotwórczym.

Ostrzegano mnie, że ten serial nie trzyma się kupy. I odwrotnie, wielu internautów z zachwytem wypowiadało się na temat produkcji, scenariusza i gry aktorów. Te skrajne emocje wynikają z prostego faktu – „Porządny człowiek” jest produkcją trudną, skupiającą się na ciężkich relacjach międzyludzkich, gdzie określenie „rodzina trauma z dzieciństwa” nabiera nowego znaczenia. Paweł (Krzysztof Czczot), ceniony kardiolog, który na pozór rodzinne i zawodowe życie ma idealnie poukładane, jedną kompulsywną decyzją wpada w pułapkę, z której z dużym prawdopodobieństwem nie ma ucieczki. Po tym, jak dowiaduje się

• „Porządny człowiek” to aktorski popis Krzysztofa Czczota.

o dotkliwym pobiciu syna przez kolegę z klasy, bierze sprawy w swoje ręce...

Twórcy na planiszy charakterowej Pawła poukładali z puzzli kilka archetypów bohaterów. Ja dostrzegłem w tej roli krewnego Clint Eastwooda z czasów „Brudnego Harry’ego”, wymieszanego z Bryanem Cranstonem z „Breaking Bed” oraz bohaterami filmów braci Coenów. Krzysztof Czczot w tej konkurencji bynajmniej nie odstaje pod względem poziomu gry. Jego pełne ekspresji aktorstwo idealnie pasuje właśnie do tak skrojonej produkcji, w której trzeba się przyzwyczaić do dwóch rzeczy – dużego ładunku emocji i często nielogicznych zwrotów akcji. Nikt nie twierdził przecież, że życie zawsze musi się toczyć według sprawdzonych, logicznych schematów...

Jeśli przystaniemy na warunki gry twórców serialu, przestaniemy się zastanawiać nad coraz głępszymi decyzjami Pawła i po prostu pochłonimy za jednym zamachem wszystkich sześć odcinków. Idealnie więc zaplanować sobie seans z „Porządnym człowiekiem” na czas leczenia śmiertelnie groźnego kataru w łóżku – to rada w stronę męskiego grona czytelników.

Wspominając o niewykorzystanym potencjale, miałem na myśli zwłaszcza drugoplanowe role w serialu. Anna (Magdalena Czerwińska), żona Pawła, pokazana jest w trochę naiwnym, stereotypowym świetle „kobiety sukcesu”, która o wszystkim dowiaduje się jako ostatnia. Agnieszka Żulewska w roli matki serialowego winowajcy Arka (Konrad

Kąkol) wprowadzie w każdym kolejnym odcinku próbuje się skontaktować z zaginionym synem, ale robi to w sposób wywołujący uśmiech na twarzy albo co gorsza – litość. Kobięce role zostały niestety skrojone poniekąd nieudolnie.

Na całe szczęście przekaz serialu jest na tyle precyzyjny, że raczej nikt z widzów nie będzie szukał drugiego dna, tajemniczych ukrytych przekazów w stylu Dana Browna, ale skupi się na frajupającej historii etycznej walki z własnym demoniem. Nie trzeba bowiem być klinicznym psychologiem, żeby zdawać sobie sprawę z tego, że właśnie przeżycia z dzieciństwa w kluczowy sposób formują nasze dorosłe życie. A zdrowe relacje z rodzicami to podstawa, żeby być „porządnym człowiekiem”. ▲

PRZEZ LORNETKĘ

• Czwórka adeptów elitarniej szkoły szpiegów... Brzmi obiecująco. Zdjęcia: mat. prasowe

Serialowy Harry Potter

Poznaliśmy nieco więcej szczegółów dotyczących zapowiadanego od paru miesięcy serialu HBO na podstawie książki, a następnie też filmów o przygodach młodego czarodzieja Harry’ego Pottera. Serial zadebiutuje na platformie Max, a w obsadzie pojawiają się m.in. nominowany do Oscara John Lithgow i „właścicielka” Złotego Globu Janet McTeer.

To jednak nie koniec aktorskiej wylczanki, która niejednego fana filmowego pierwowzoru może przyprowadzić o palpitację serca, a niektórych nawet o ból głowy. Nominowany do nagrody Bafta Paapa Essiedu wcieli się w postać Severusa Snape’a, w roli Rubeusa Hagrida zobaczymy Nicka Frosta. Twórcy odkryli też inne postaci – w nowej wersji zagrają Luke Thallon (Quirinus Quirrell) i pięciokrotny zdobywca nagrody BAFTA Paul Whitehouse jako Argus Filch.

Nie wiadomo jeszcze, na kogo postawią twórcy serialu w przypadku najważniejszych postaci. Wciąż trwa casting, do któ-

rego zgłosiło się ponad 30 tysięcy osób. Nad serialu, czuwa autorka literackiego pierwowzoru, J.K. Rowling. Na efekty trzeba będzie jednak zaczekać. Zdjęcia ruszą dopiero latem tego roku, po skompletowaniu całej obsady. A to oznacza, że serial pojawi się w ramówce Maxa nie wcześniej, jak za półtora roku. Takie są bowiem reguły gry nie tylko w magicznym świecie Pottera.

TVP szykuje własny serial szpiegowski

Akcia serialu pn. „Wojna zastępcza” będzie się toczyć na początku lat 90. XX wieku, w czasach burzliwych przemian społecznych i geopolitycznych, a także budowania kapitalistycznego rynku na ruinach socrealizmu. Jak czytamy w oficjalnej notatce prasowej, Artur (Mateusz Więclawek), Zuza (Waleria Gorobets), Budyn (Piotr Witkowski) i Gutek (Karol Bernacki) to czwórka adeptów elitarniej polskiej szkoły szpiegów, znanej jako Kiejkuty. Choć nigdy nie mieli żadnego związku z woj-

skiem, posiadają unikalne umiejętności, które przyciągają uwagę ich mentora, nowego szefa UOP Sadowskiego, zagrane przez Mirosława Haniszewskiego. Produkcenci serialu odkryli też bliżej karty dotyczące scenariusza. „Bohaterowie rozpoczynają swoją szpiegowską działalność w 1991 r., w okresie kluczowym dla współczesnej historii Europy Wschodniej. Rozpad ZSRR, uzyskanie niepodległości przez kraje bałtyckie, Ukrainę i Białoruś oraz decyzje Rosji o wycofaniu swoich wojsk z bloku wschodniego tworzą historyczne tło opowieści. Na tej podstawie zawiązują się w serialu wątek międzynarodowy, w którym generał Dubynin (Cezary Żak), pułkownik Zarudin (Dawid Dziarkowski) i podoficer Wiktor (Adam Wietrzyński) podejmują decyzję o ukryciu i sprzedaży dwóch głów jądrowych przechowywanych w tajnych bazach w Polsce”. Reżyserii podjął się Denis Delić, a sztab scenarzystów tworzą Tomasz Kępski, Mateusz Pastewka, Michał Kozłowski. ▲

Spacer wśród drzew z kilku kontynentów

Arboretum Nowy Dwór w pobliżu Opawy dostępne jest dla zwiedzających od kilkudziesięciu lat. A jednak ostatnio jakby mniej o nim słychać – większym zainteresowaniem cieszą się nowe atrakcje turystyczne. Sprawdziliśmy, czy warto się tam wybrać.

Danuta Chlup

Kiedy ukaże się artykuł? Bo jeżeli nie później niż za dwa tygodnie, to może pani napisać, że warto przyjechać obejrzeć kwitnące azalie i różaneczniki – to było jedno z pierwszych zdań, które usłyszałam od Markéty Urbanowej, kuratorki części parkowej ogrodu botanicznego.

Różaneczniki, niektóre stuletnie, są chlubą Arboretum, ale zaczniemy od początku, to znaczy od 1906 roku, kiedy właścicielem Nowego Dworu – renesansowego pałacyku z przyległymi posiadłościami – został dendrolog Quido Riedel. To on założył park i kazał posadzić w nim różnorodne drzewa i krzewy, zarówno rodzime, jak i egzotyczne. Ogród założony przez Riedla zajmował dwa hektary. Po przeprowadzce właściciela do Bilej Lhoty koło Litovla parkiem zarządzali, aż do końca drugiej wojny światowej, jego córka i zięć. W 1945 roku posiadłość została upaństwowiona i... pozostawiona na pastwę losu. Pałacyk i park, nieutrzymywane, niszczały.

Duży brat figusa z doniczki

Karta się odwróciła w 1958 roku, kiedy to kompleks przydzielono Śląskiemu Muzeum Krajowemu w Opawie (będącemu, notabene, najstarszym muzeum publicznym na terytorium dzisiejszej Republiki Czeskiej). Muzeum zadbało o park, poszerzyło ogród botaniczny do 23 hektarów, w latach 1967-1970 wybudowało kompleks szklarni dla roślinności tropikalnej i subtropikalnej. Szklarnie to pamięta zapewne wiele osób, które w minionym tysiącleciu odwiedziły to miejsce. W 2000 roku, ze względu na fatalny stan techniczny, je zamknięto, a następnie wyburzono. Wybudowano (w trochę innym miejscu) nowe szklarnie hodowlane z częścią ekspozycyjną.

Do szklarni wchodzi z kuratorką roślin tropikalnych i subtropikalnych Śárką Zemkową. Posadzone tu okazy są w większości stosunkowo młode, choć nie wszystkie – do nowej szklarni udało się przesadzić niektóre duże drzewa, na przykład potężny figus, dużego brata figusów doniczkowych hodowanych w mieszkaniach.

– Te figusy bardzo szybko rosną, nawet półtora metra w ciągu roku, dlatego pracownicy muszą je przycinać. W przeciwnym razie zrobiłyby nam dziurę w szklanym dachu – śmieje się kuratorka.

Fikusy (i nie tylko one) zajmują pierwsze pomieszczenie szklarnianej ekspozycji, w drugiej są kaktusy i sukulenty – agawa, aloes, draceny. Najwyższy kaktus ma ok.

● Kuratorka Markéta Urbanowa w alejce usianej różanecznikami.

● Kwitnący judaszowiec.

● Grujecznik japoński przez całą wiosnę i lato ma jasnozielone liście.

● Kaktusy i sukulenty w szklarni.

● Część szklarni z roślinami o kolorowych liściach.

● Odeštaurowany pałac. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

czterech metrów wysokości, jedna z dracen jest gatunkiem rosnącym na Wyspach Kanaryjskich, gdzie osiąga rozmiary potężnego drzewa. W sekcji z oczkiem wodnym, w którym pływają ryby, i małym wodospadem, rosną różne gatunki paproci, w tym te pochodzące z Tasmanii. Kolejna ekspozycja, bardzo atrakcyjna wizualnie, skupia się na roślinach o kolorowych liściach. W ostatniej części są rośliny użytkowe – cytrusy, drzewo oliwne, cynamonowiec, bawełna, drzewo karobowe i inne.

Ciekawe są rośliny rosnące bez gleby (tak zwane epifity), wczesione korzeniami w pnie drzew i tworzące wraz z nimi atrakcyjne roślinne dekoracje. W Nowym Dworze takimi epifitami są na przykład bromelie, orchidee i inne rośliny.

– Nasz pień jest imitacją pnia drzewa rosnącego w dżungli, na którym wyrastają rośliny z nasion przyniesionych przez wiatr. U nas rośliny sadzimy, nie możemy czekać, nim wyrosłyby same, ze względu na zwiedzających – wyjaśnia Zemkowa.

Wędrują różaneczniki

Ze szklarni wracamy do parku. Kuratorka Markéta Urbanowa prowadzi mnie w stronę pałacyku – jest wyremontowany, lecz na razie pusty, w przyszłości ma się tam znajdować ekspozycja poświęcona założycielowi ogrodu botanicznego. W historycznym parku rosną często bardzo stare drzewa i rośliny, w tym tygodniu kwitły już niektóre różaneczniki i azalie. Dowiaduję się, że różaneczniki, czyli rododendrony, mogą być roślinami „wędrownymi”. Te bardzo stare mogą zakorzenić się w innym miejscu, niż je posadzono. W nowodworskim arboreum najstarsze różaneczniki liści sobie przeszło sto lat.

– Gałęzie starych różaneczników często się kładą na ziemię i mogą się w niej zakorzenić. I choć później pierwotna roślina zamierze, krzak dzięki nowym korzeniom żyje dalej – tłumaczy pani Markéta.

Kwitną nie tylko rododendrony. Oczy przyciąga chociażby obsypały różnorodnymi kwiatami judaszowiec. Jego kwiaty pojawiają się

wiosną wcześniej niż liście, ewentualnie równocześnie z nimi.

Podczas spaceru kuratorka zwraca mi uwagę na najcenniejsze, najstarsze czy też najpotężniejsze okazy w starym parku. Do największych należy sekwoja olbrzymia (zwana także mamutowcem olbrzymim), gatunek drzewa osiągający nawet 100 metrów wysokości. Na uwagę zasługują dwa wysokie cedry czy też grujecznik japoński sprowadzony przez Riedla bezpośrednio z Kraju Kwitnącej Wiśni.

– W tamtych czasach to z pewnością nie było łatwe – stwierdza kuratorka.

Liście grujecznika przez cały sezon wiosenno-letni mają świeży, jasnozielony kolor, natomiast jesienią zabarwiają się na żółto.

– Opadłe, suche liście pachną jak wata cukrowa – przytacza ciekawostkę Markéta Urbanowa.

Ile czasu trzeba na spacer?

Do starego parku nawiązuję nowy. Dzieli się na sekcje: Azja, Syberia, Europa, Japonia, Chiny i Ameryka. Rodziny z dziećmi chętnie zaglądają do kącika zoologicznego, gdzie

mogą przyrzyć się z bliska osłom, kózkom kameruńskim, owcom i świnkom morskim. Obecnie, ze względu na restrykcje związane z epidemią pryszczycy, wstęp do zagrody jest zabroniony. Towarzyszą zwierząt są pawie, wolno spacerując po ogrodzie botanicznym.

Na granicy starego i nowego parku znajduje się nieduże torfowisko, w pobliżu pałacu leży wrzosowisko (część wrzosów jeszcze kwitła w tym tygodniu), latem można się nacieszyć zapachem i widokiem kwitnącej lawendy. Ciekawe ukształtowanie terenu ma alpinarium, do którego schodzimy po schodach.

– W starym parku staramy się zachować jego historyczny charakter, nowy ma bardziej luźną kompozycję, rozciągają się w nim łąki, trawy nie kosimy tak często. Jest bardzo rozległy. W sumie trzeba mniej więcej dwóch godzin, aby przejść samemu cały ogród botaniczny – jego starszą i nową część. Podczas zwiedzania z przewodnikiem należy liczyć od półtorej do dwóch godzin na samo zobaczenie starego parku i szklarni – podsumowuje Markéta Urbanowa. ▀

Hej, ku górrom!

Odcinek Głównego Szlaku Beskidzkiego z Węgierskiej Górki do Jordanowa liczy ok. 82,5 km. Prowadzi m.in. przez Rysiankę, Babią Górę, Mędralową i Policę. Można

go przejść niespiesznie w cztery dni, delektując się widokami na najdłuższe zakątki Beskidów oraz na Tatry, nocując po drodze w schroniskach na Hali Miziowej, Markowych Szczawinach i Hali Krupowej. Ta niedługa wycieczka to dobra propozycja dla osób szukających wytchnienia na beskidzkim szlaku.

● Przy schronisku na Hali Krupowej jest miejsce, z którego można podziwiać Tatry. Zdjęcia: ŁUKASZ KLIMANIEC

● Na szlaku, przy oznaczeniach, czasem napotyka się takie ciekawostki.

● Babia Góra, Królowa Beskidów.

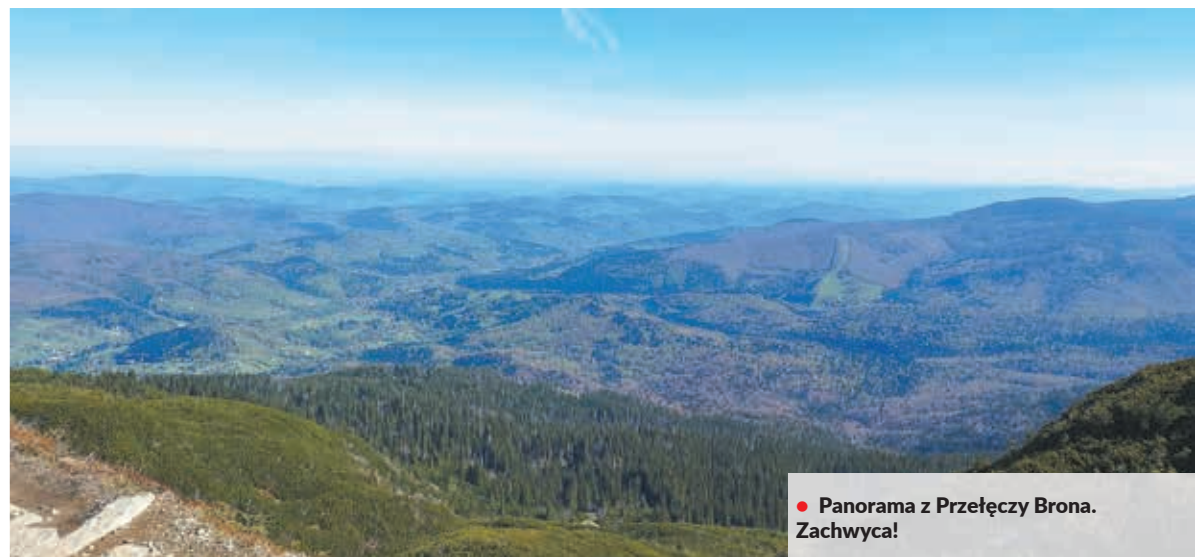
● Hala Miziowa i widok na Babią Górę.

● Słoneczna pogoda przyciąga turystów z Krowiark na Babią.

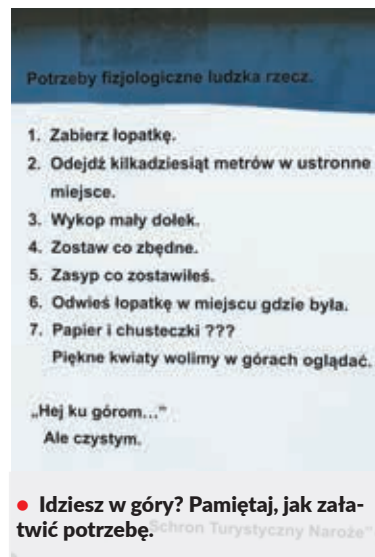
● Wejście na teren Babiogórskiego Parku Narodowego.

● Panorama z Przełęczy Brona. Zachwyca!

● Kamienie graniczne wzdłuż polsko-słowackiej granicy zostały odmalowane i są z daleka widoczne.

● Idziesz w góry? Pamiętaj, jak załatwić potrzebę.

Łukasz Klimaniec

Chcę przejść ciągiem cały Główny Szlak Beskidzki (GSB) trzeba sobie zarezerwować 17-20 dni – członkowie Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski” w RC, którzy dokonali tego wyczynu zapewne potwierdzą. Chyba że – jak Jola Byrtus z Nydku – pobiegniemy, wtedy zajmie nam to 9 dni. Jednak po znawanie uroków tego najslłynniejszego w Polsce czerwonego szlaku śmiało można sobie podzielić na etapy i organizować nieco krótsze wycieczki na pokonanie wybrane odcinka. Wychodząc poza Śląsk

Cieszyński i dobrze znane szlaki prowadzące z Równicy przez Czantorię na Stożek i Baranią Górę, można wybrać się z Węgierskiej Górki na Żywiec, a następnie do położonego w Małopolsce Jordanowa poświęcając na to cztery pełne dni. Wyruszając sprzed stacji kolejowej w Węgierskiej Górze trasa prowadzi przez Abrahamów (857 m n.p.m.), Słowiankę (840 m n.p.m.), Przełęcz Pawlusią (1176 m n.p.m.) na Rysiankę (1322 m n.p.m.), gdzie można złapać oddech w tamtejszym schronisku, posilić się i ruszyć w dalszą trasę przez Munczolik (1356 m n.p.m.) do schroniska na Hali Miziowej (1274 m n.p.m.) położonego u podnóża Piłska. To 23,5 kilometra, na pokonanie których potrzeba ok. 8,5 godziny.

Po noclegu w schludnym i przestronnym schronisku szlak prowadzi wzdłuż polsko-słowackiej granicy, którą wyznaczają świeżo odmalowane kamienie graniczne, do Przełęczy Glinne (809 m n.p.m.). Stamtąd rozpoczyna się wspinaczka na Mędralową (1169 m n.p.m.), z której po ok. 2,5-godzinny marszu wychodząc na teren Babiogórskiego Parku Narodowego stacją przystankową jest schronisko na Markowych Szczawinach (1180 m n.p.m.), duży, wygodny i nowoczesnie urządzony obiekt z jednak dość wyśrubowanymi cenami. Na przejście blisko 26 m n.p.m. potrzeba prawie 9 godzin.

Królowa Beskidów, czyli Babia Góra, jest celem trzeciego dnia wycieczki. Z Markowych Szczawin szlak wiedzie wymagającym po-

dejściem na Przełęcz Brona (1408 m n.p.m.), skąd potrzeba około godziny, żeby wejść na szczyt Babiej Góry (1725 m n.p.m.), zachwycając się po drodze rozpościerającymi się wokół widokami m.in. Tatr. Zejście z Babiej Góry do Przełęczy Krowiarki (1012 m n.p.m.) przez Kępę (1521 m n.p.m.) i Sokolicę (1367 m n.p.m.) prowadzi po kamiennych schodach do miejsca parkingowego, z którego trasa wiedzie na Policę (1369 m n.p.m.) przez Cył Hali Śmie-tanowej (1298 m n.p.m.). Z Policy do utrzymanego w dawnym klimacie schroniska na Hali Krupowej (1152 m n.p.m.) jest ok. 30 minut drogi. Samo schronisko jest niewielkie, ale kameralność w jego wypadku jest atutem. Po 17 kilometrach i 6 godzinach marszu można w nim dobrze

wypocząć podziwiając z tarasu piękną panoramę Tatr.

Ostatni etap wiedzie z Hali Krupowej do Jordanowa. Czerwony szlak wiedzie przez Naroże (1063 m n.p.m.) i Cupel (855 m n.p.m.), z którego stromym momentami zejściem prowadzi do Bystrej Podhalańskiej (458 m n.p.m.). Do Jordanowa został „rzut beretem”, 4 kilometry i nieco ponad godzinę marszu. Po niespełna 17 kilometrach (4,5 godziny wędrowki) kończy się czterodniowa wycieczka. Z Jordanowa można pociągiem dotrzeć do Bielska-Białej przez Kalwarię Zebrzydowską lub do Krakowa, a stamtąd przez Katowice do Cieszyńska.

Albo iść dalej. Kolejny punkt na Głównym Szlaku Beskidzkim to Rabka. A potem Gorce. ▀

SPORT

Gratulacje do Brna

Hokeiści Komety sensacyjnym mistrzem Tipsport Ekstraligi. Zespół Brna we wtorkowym, decydującym spotkaniu finałowym z Pardubicami, zwyciężył 3:0, a całą serię wygrał 4:3. Zdecydowanymi faworytami finałowej batalii byli hokeiści Pardubic, którzy podobnie jak rok temu muszą obejść się smakiem. Przypomnijmy, w poprzednim sezonie Dynamo przegrało w finale ze Stalownikami, którzy zdobyli tym samym piąty mistrzowski tytuł z rzędu. Sezon 2024/2025 należy natomiast do Brna. I biorąc pod uwagę styl gry, w jakim Kometa wyeliminowała na swojej drodze rywali, ten mistrzowski tytuł jest w pełni zasłużony. (jb)

OFERTA

PIŁKA NOŻNA – CHANCE LIGA: Hradec Kralowej – Karwina (sob., 13.30), Ostrawa – Olomuniec (sob., 19.00). **MŚLF:** Uherski Brod – Trzyniec (sob., 16.30), Karwina B – Rosice (niedz., 10.15). **IV LIGA-gr. F:** N. Jiczyn – Hawierzów (sob., 16.30), Bogumin – Opawa B (niedz., 16.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Slavia Orlowa – Darkowicz (sob., 16.30). **IA KLASA-gr. B:** Liskowice – Śmitowice, Sucha Górna – Ostrawica (sob., 16.30), Jabłonków – L. Piotrowice, Olbrachcice – Bystrzyca (niedz., 16.30). **IB KLASA-gr. C:** Wacławowice – Dzieńmorowice, Luczyna – B. Orlowa, Gnojnik – Niebory, Oldrzychowice – Żuków G., Dobra – Wędrynia (sob., 16.30), Cierlicko 2022 – I. Piotrowice (niedz., 16.30). **MP KARWIŃSKIEGO:** V. Bogumin – B. Rychwałd, Lutynia Dolna – Śn Hawierzów, Hawierzów B – Dąbrowa (sob., 16.30), Sucha Górna B – Wierzniowice B (niedz., 14.00), G. Hawierzów – Łąki (niedz., 15.30), G. Będowice – Sł Pietwałd (niedz., 16.30). (jb)

W SKRÓCIE

LECHIA BEZ LICENCJI. Komisja ds. Licencji Klubowych PZPN nie przyznała Lechii Gdańsk licencji na udział w rozgrywkach piłkarskiej ekstraklasy w sezonie 2025/26. Powodem takiej decyzji jest niespełnienie kryterium F.05 Podręcznika Licencyjnego – dotyczy on prognozy finansowej.

MARCINIAK POPROWADZI FINAŁ PP. Szymon Marciniak będzie sędzią głównym finału Pucharu Polski, który w piątek zostanie rozegrany w Warszawie – poinformował Polski Związek Piłki Nożnej. O trofeum na PGE Narodowym zagrają Legia Warszawa i Pogoń Szczecin.

BEZ WOŁOSZ W LIDZE NARODÓW. Trener kadry siatkarek Stefano Lavarini ogłosił szeroki, 33-osobowy skład na Ligę Narodów. W gronie powołanych nie ma m.in. rozgrywającej Joanny Wołosz, która już wcześniej pożegnała się z reprezentacją. Klaudii Alagierskiej, Moniki Fedusio i Marii Stenzel. (jb, PAP)

Specjalność: łowca bramek

14 bramek i 11 asyst – takim bilansem może się pochwalić w dotychczasowym trzecioligowym sezonie 24-letni ofensywny piłkarz FK Trzyniec, Lukáš Cienciala. Popis jednego aktora dał Cienciala w ostatnim domowym spotkaniu z Blanskim, wygranym 6:0. Wychowanek Spartaka Jabłonków zdobył cztery gole i dołączył też dwie asysty. Piłkarski czad? Jak najbardziej! W rozmowie z „Głosem” skrzydłowy pomocnik wcale jednak „nie gwiazdorzył”, swój rewelacyjny sezon skomentował dla naszej gazety z dużą pokorą.

Janusz Bittmar

Czy cztery bramki zdobyte w jednym meczu to twój życiowy rekord w seniorskim futbolu?

– Tak, bez dwóch zdań. Wcześniej nigdy nie udało mi się ta sztuka, a próbowałem często. Już skompletowanie hat tricka w meczu to wielkie wydarzenie, a cztery gole, wiadomo, robią wrażenie. Dla mnie jednak liczy się sukces całej drużyny, a nie indywidualne wyniki. W pojedynku z Blanskim wszystko wypaliło, a ja dodatkowo asystowałem też przy brankach kolegów z zespołu, Reného Dediča i Nika Trčka. Wygraliśmy zaskakująco, aczkolwiek nie udało nam się utrzymać pełnej koncentracji do końca meczu. W drugiej połowie nasza gra była już mniej dynamiczna, a tak być nie powinno, co podkreślali po meczu również nasi trenerzy.

Myślę, że wyciąganie drobnych usterek przez trenerów po wygranym 6:0 meczu można jednak w szatni łatwiej strawić, niż po przegranych zawodach. Zgadzasz się?

– Oczywiście, analiza trenerska z zastrzeżeniami pod adresem naszej pasywnej postawy w drugiej połowie była jak najbardziej wskazana. Wciąż musimy stąpać твердо po ziemi, grać z pokorą, bo tylko z takim nastawieniem można osiągnąć sukces w sporcie. Z dużym zadowoleniem kwituję więc wszystkie uwagi ze strony sztabu trenerskiego, na błędach uczymy się wszyscy.

Duetu trenerskiego Tomáš Hejdušek, Tomasz Jakus może wam pozadziścić wiele innych zespołów w trzeciej lidze. Tak przynajmniej uważam...

– Też jestem tego samego zdania (śmiech). Wszyscy jesteśmy w Trzyńcu w tej samej łodzi. Wspólnym celem jest awans, a dokładnie to powrót do drugiej ligi. Trzyniecki futbol zasługuje na grę w drugiej lidze, a my zrobimy maksimum, żeby wywalczyć upragniony awans. Mammy wymagających trenerów, co tylko gra na naszą korzyść, bo nikt w zepole nie pozwoli sobie w meczu na taryfę ulgową. Z jednej strony procentuje więc dyscyplina, z drugiej rodzinna atmosfera. Ja zawsze cieszę się ogromnie na domowe mecze, bo wtedy wiem, że na trybunie stadionu Rudolfa Labaja pojawi się wielu znajomych.

Pierwsze piłkarskie kroki stawiałeś w Spartaku Jabłonków, ale oprócz

● Lukáš Cienciala (na pierwszym planie) wierzy w udane zakończenie sezonu dla Trzyńca. Fot. FK Trzyniec

Trzyńca broniłeś też barw Dukli Praga, Banika Ostrawa, Karwiny i Prościejowa. Czy wciąż wierzysz, że uda ci się w przyszłości zdobyć kontrakt w którymś z pierwszoligowych klubów? Najbliżej byłeś chyba w Karwinie...

– Tak, w Karwinie było blisko, a zarazem daleko. W tym klubie nabawiłem się bowiem najpoważniejszej kontuzji w dotychczasowej karierze. Lekarze długo nie potrafili postawić dokładnej diagnozy mojej kontuzjowanej kostki, prawie sześć miesięcy spędziłem poza boiskiem i zakończyłem przysięgę z Karwiną. Teraz kibicuję chłopakom przynajmniej na odległość, naprawdę świetnie radzą sobie w pierwszej lidze. Dla Karwiny to najlepszy sezon bez dwóch zdań. Blisko miałem i nadal mam też do Banika Ostrawa, tam jednak konkurencja była na tyle duża, że po prostu nie przebiłem się do pierwszego składu. Ale reagując na twoje pytanie, wciąż wierzę, że jeszcze uda mi się zagrać w barwach pierwszoligowca. Piłkarz bez marzeń i ambicji staje się piłkarzem wypalonym, a ja wciąż jestem jeszcze młody i wszystkie przede mną.

Twoj dziadek Józef Cienciala mocno angażował się w organizację sztabarowej imprezy kulturalnej w Jabłonkowie, Gorolskiego Święta, był prezesem komitetu organizacyjnego tej imprezy. Czy w dzieciństwie tańczyłeś w jakimś zespole folklorystycznym, czy postawiłeś wyłącznie na taniec z piłką?

– Postawiłem na taniec z piłką (śmiech). Wyczynowo zacząłem grać w piłkę już w wieku pięciu lat. Oczywiście na początku treningi nie były tak intensywne, ale potem, nawet w Spartaku, piłce poświęcałem wszystkie wolne popołudnia i weekendy. Nie było więc mowy o innych

Do końca rozgrywek jeszcze sporo spotkań, ale stosunkowo dużo punktów, dokładnie 10, tracicie też z drugiego miejsca do prowadzącego Kromierzyża. Wróble na dachach

czwierkają, że nawet z pozycji wice-lidera będzie szansa na powrót do drugiej ligi. Co o tym sądzisz?

– Zrozumiałem, że zahaczyłeś dużo o niepewną sytuację drużyny Wyszkowa, która rozgrywa mecze drugoligowe w Drnowicach, ale w nowym sezonie straci tam azyl. Nasi trenerzy są kategorycznie przeciwni temu, żeby na tym etapie rozgrywek myśleć w takich kategoriach. W pierwszej kolejności chcemy wywalczyć awans drogą sportową, na boisku. Te straty punktowe są do odrobienia, przed nami, jeśli się nie mylę, jeszcze dziewięć kolejek (wywiad został przeprowadzony przed wyjazdowymi starciami z Hodonim i Uherskim Brodem – przyp. JB).

Wracając do tańca z piłką, w obecnym systemie preferowanym przez waszych trenerów gracie na trzech napastników. Czy ten styl gry najbardziej ci odpowiada?

– Tak, bo możemy narzucić rywalowi nasze tempo gry, a ja często włączam się do akcji ofensywnych z lewej flanki. Tak było również w naszym wygranym meczu z Blanskim. Myślę, że przeciwnicy w trzeciej lidze mają z naszym ofensywnym ustawieniem sporo problemów.

Przełom kwietnia i maja stoi pod znakiem półfinałów Ligi Mistrzów. Na kogo stawiasz?

– Jestem wielkim kibicem Barcelony, więc trzymam kciuki właśnie za ten klub. Wprawdzie w półfinale z Interem Mediolan nie zagra kontuzjowany Robert Lewandowski, ale mają tytu innych świetnych napastników, że wierzę, że uda im się awansować do finału. Myślę, że na chwilę obecną właśnie „Barca” prezentuje najlepszy futbol. ▲

pre-teksty i kon-teksty /367/

Krzysztof Łęcki

Oczy szeroko zamknięte

Wspominałem już w tej kolumnie – i to pewnie nieraz – znakomitego rzymskiego prawnika i wybitnego mówcę Marka Tulliusza Cicerona (106-43 r. p.n.e.). I znowu do niego wracam. Bo to on właśnie jest autorem słynnego, choć tak często bezmyślnie powtarzanego, stwierdzenia, że historia jest nauczycielką życia. Ale, ale – niby czego, tak naprawdę, uczy nas historia? Otóż, twierdzą przekorni, podobno uczy tylko tego, że ludzie z historii niczego się nie nauczyli. Czy coś z tego nieuctwa wynika, ma to jakieś konsekwencje? No cóż, George Santayana ostrzegał: „Ci, którzy zapomnieli o przeszłości, skazani są na jej powtórkę”.

I Ech, ten brak umiejętności uczenia się... Z historii, ale także własnego doświadczenia. Nie jest to zresztą deficyt charakterystyczny dla homo sapiens. Autobiograficzny tom wybitnego pisarza, Johna Le Carre’a, nosi tytuł „Tunel z gołębiaми”. A w nim nawiązanie do sceny strzelania do gołębi hodowanych na dachu kasyna w Monte Carlo. Po co? W jakim celu? Sekretem był ich „odlot” w specjalnym tunelu, w którym je umieszczono – „Ich zadanie było proste – miały przelecieć po omacku całkowicie ciemny tunel i postrzelać w środowiskiemorskie niebo, żeby najedzeni i napici sportowcy mogli sobie do nich postrzelać”. No cóż, nie lubię takich „zabaw”, ale równie smutna jak strzały do ogłupionych nagłym światłem ptaków jest dla mnie reakcja tych gołębi, których nie udało się „imprezowiczom” ustrzelić. Otóż „(te) z ptaków, których nie trafiono albo które tylko lekko zraniono, robiło to, co robią zawsze gołębie – wracały do miejsca swych narodzin na dachu kasyna, gdzie wpadały wciąż w te same pułapki”.

II

Dostrzegam tu pewną analogię do sytuacji wyborów politycznych. Oto wyborcy (elektorat, suweren) tyle razy zwiedniani przez swoich politycznych idoli, jak gołębie z Monte Carlo ciągle wracają na stare śmieci. I powtarzają ten sam rytuał – wybory, urna, ta sama lista. Pamięć wyborców jest krótka – wiedzą o tym specje od marketingu politycznego. A poza tym rzędi nimi silny i silnie podsygany resentment – pisałem już kiedyś o tym na tych łamach. I warto powtórzyć, bo na co dzień mówi się o resentymencie – i to nagminnie – bez zrozumienia zjawiska, które to pojęcie stara się opisać. A przeciwko Max Scheler wyraźnie określił, co to takieżo resentment: „Formalne przejawy resentimentu mają (...) wszędzie tę samą strukturę: afirmuje się, ceni, chwali coś, jakiegoś A, nie ze względu na jego wewnętrzzną jakość, lecz w (niewysłowionej) intencji zaniegowania, zdeprecjonowania, zagniania czegoś innego, jakiegoś B. A wygrywa się „przeciw B”. Tak, zdarza się, niestety, że życiem politycznym zaczyna rządzić tak właśnie rozumiany resentment. I dzieje się tak nawet wówczas, jeśli nie słyszało się o niemieckim filozofie i socjologu Maxie Schelerze. Dość paradoksalnie łącząc się to może zarówno ze zdecydowanie częściej przywoływana w prywatnych rozmowach koncepcja wyboru tzw. „mniejszego zła” (to wersja „soft”), jak i trwaniem na pozycji zdeklarowanego, pozbawionego wszelkich wąhań i wątpliwości „twardego elektoratu” (to wersja „hard”). Pierwsi wiedzą, że zamykają oczy, drugi – mają oczy szeroko zamknięte. Kiedyś w popularnym internetowym „Salonie

24” profesor Wojciech Sadurski, prawnik, politolog i filozof w jednym, zwrócił uwagę na to, iż w żadnym systemie demokratycznym charakter motywacji wyborczych (głupich czy mądrych) nie wpływa na prawomocność wyboru w taki sposób powołanych organów władzy.

III

Tym, którzy – bywa że nie bez racji – narzekają na brzydotę demokracji, może warto przypomniać, że nie tylko w tym ustroju kooptacja do świata polityki może stać się... zaskakująca. Znany jest wszak pewien szalony władca, który uczynił swego konia senatorem. Senat, dodajmy, nie miał już wtedy w kraju szalonego władcy wielkiego znaczenia. Niemniej uczynienie konia senatorem jakąś wartość dla szalonego władcy widać miało. Ot, może chciał tym aktem pogniebić resztki republiki i republikańskich instytucji, na gruzach, których wyrosło jego absolutne jedynowładztwo? Może w grę wchodził tylko nieobliczalny i niewytłumaczalny kaprys? A może szalonego władcę, kiedy czynił konia senatorem interesowała już tylko demonstracja własnej wszechmocy. Tak, wyobrażonej przez władcę wszechmocy. Bo wszak wśród różnych szalenstw i dziwactw wsławił się ów szalony władca także tym, że konkurował z bogami, a niektórych z nich, jak boga morza, Neptuna, kazał nawet chłostać. Neptun się szalonemu władcy nie ukazał, więc szalenie zadowolili musieli się wydaniem rozkazu by, niejako w zastępstwie, legionieści wychłostali morskie fale. Oczywiście, ów szalony władca to dobrze znany z kart podręczników historii, a jeszcze bardziej z produkcji filmowych cesarz Kaligula, a ów koń podniesiony do godności senatora – to ulubiony rumak Kaliguli: Incitatus.

IV

Dzisiaj tak chorobliwe ekstrawagancje nie przechodzą, acz warto przypomnieć, że wreszcie nie tak dawno temu we włoskim parlamencie zasiadała niejaka Cicciolina, gwiazda kina porno. Dzisiejszych senatorów i posłów nie wyznaczą szaleni władcy – wybiera ich w powszechnych wyborach społeczeństwo, lud. Jak wiadomo żyjemy epoce, dla której demokracja, liberalna demokracja zdaje się być nieprzekraczalnym horyzontem poznawczym. Nikt dzisiaj nie szuka najlepszego ustroju, tylko najlepszej formy demokracji.

V

Zarzuca się współczesnemu światu polityki grzech post-polityczności, tj skupienie się na tworzeniu i podtrzymywaniu korzystnego wizerunku. Towarzyszyć ma temu zaniebywanie samej materii rządzenia. Przeważają polityczne pyskówki, coraz bliższe poziomem kłótniom dzieci w piaskownicy, co – zdaniem krytyków – ma zakrywać bezradność w rządzeniu. No cóż... Przy innej okazji amerykański socjolog Alvin W. Gouldner podzielił się pewnym spostrzeżeniem. Otóż według niego, w gospodarce i polityce, w sytuacji pozbawienia wyborców znacząco różniących się między sobą alternatywnych rozwiązań, to właśnie różnorodność stylów celowo próbuje podtrzymywać się w elektoracie iluzję wyboru. Czyli – im mniej się partie polityczne od siebie różnią, tym większy nacisk na styl rządzenia i tym silniejsze podkreślanie odrębności. Warto o tej uwadze pamiętać, kiedy politycy głównych partii przekrzykują się, nie tylko we wzajemnym oburzaniu się inwektywami, ale w gołosłownym przekonywaniu wyborców o tym, jak bardzo się w sprawności rządzenia od siebie różnią. ▲

PODRÓŻE MAŁE I DUŻE. Poleca Jakub Skalka /94/

Jakub Skalka

Śladami folkloru, cz. 11

● Jan Broda w stroju górali śląskich. Wielkopolska, lata 30. Fot. ARC

Nasze wędrowki śladami folkloru okazują się ostatnio raczej podróżami po historii aniżeli mapie. Czas to zmienić – dziś wątki biograficzne, których nie zabraknie, poprzedzimy wizytą w Ostrzeszowie, mieście powiatowym położonym w historycznej Ziemi Wieluńskiej.

●●●

Uroklive, średniowieczne miasteczko polecieć można wszystkim szukającym warteo uwagi miejsca odpoczynku w drodze na północ (choćby w stronę Bałtyku). Coś dla siebie odnajdu tu i miłośnicy zabytków, i przyrody – w końcu w pobliżu wznosi się najwyższe pasmo górskie Wielkopolski, czyli Wzgórze Ostrzechowskie, choć na Cieszyńniakach ich pułap (nieprzekraczający 284 m n.p.m.) raczej nie robi szczególnego wrażenia. Ostrzeszów ma też sporo wspólnego z Cieszyńem. Po pierwsze, swój kościółek św. Mikołaja, choć drewniany i znacznie młodszy. Po drugie, złe doświadczenia ze Szwedami, którzy doprowadzili do ruiny tamtejszy zamek. Do dziś przetrwał w zasadzie wyłącznie baszta zamkowa (czy i to nie brzmi znajomo?). Po trzecie, miasto zamieszkuje spora społeczność ewangelicka. Po czwarte, w przeszłości Ostrzeszów miał swoje Seminarium Nauczycielskie – i choć nie istnieje od 1935 r., to ono będzie pomostem, łączącym nas z dzisiejszym bohaterem. Jest nim osoba, jak określił to Józef Golec we wstępie do jej okazałej bibliografii, „wrosnięta w krajobraz cieszyńskiej kultury umysłowej, jak Czantoria wrosnięta jest (...) w panoramę Beskidu Śląskiego”. Nauczyciel, historyk, etnograf, bibliofil, publicysta... Wymieniać można bez końca, więc rozwińmy wątpliwości. Chodzi o Jana Brodę.

●●●

Nie będzie przesadą, jeśli napiszę, że ten urodzony w 1911 r. człowiek-orkiestra zapisał się w historii całego Śląska Cieszyńskiego. We wczesnym dzieciństwie przeprowadził się z rodziną do Krasnej. W Cieszyńie kończył szkoły, po czym podjął naukę w Seminarium Nauczycielskim w Bobrku. Nie ukończył go jednak, ponieważ po czterech latach przeniósł się właśnie do Ostrzeszowa, gdzie zakończył kształcenie

w 1931 r. Nie jestem pewien, z czego wynikały przenosiny – być może miało to związek z rodakiem, Jerzym Ożaną, pełniącym wówczas funkcję kierownika szkoły lub kwestiami ideowymi. Ostrzeszowskie seminarium miało bowiem kształcić właśnie nauczycieli polskich wyznania ewangelickiego. Po zakończeniu nauki nie powrócił od razu na Śląsk, wspierając przez kolejnych siedem lat oświatę wielkopolską (oczywiście owocnie i wszechstronnie – opublikował monografię wsi Strzyżew i do dziś uchodzi za jednego z najbardziej zasłużonych dokumentatorów miejscowego folkloru). W 1938 r. zaczął pracę nauczycielską w szkole w Gutach – epizod krótki, lecz ze wszech miar znaczący. Tam bowiem się ożenił, a także zebrał materiały do wydanej kilkadziesiąt lat później dwuczęściowej monografii wsi. Znaczną część wojny spędził, pracując jako robotnik w Hucie Trzynieckiej, po wojnie przeprowadził się z rodziną do Końskiej. Pracował na Uniwersytecie Ludowym w Nierodzimiu, w Pruchnie, i najdłużej, w Górkach Wielkich. Pod koniec życia przeniósł się do Skoczowa, gdzie zmarł w 2007 r.

●●●

Gdziekolwiek był, tam uczył, zbierał, pisał i publikował. Przez blisko 96 lat życia zdążył zgromadzić jeden z największych (o ile nie największy) prywatny zbiór cieszyńniaków, składający się z takich białych kruków, jak 11 zapisników chłopskich, w których najstarsze notatki sięgają końca XVII w. Zbierał opowiadania, legendy i podania, odnalazł i przepisał setki listów znanych osób związanych ze Śląskiem Cieszyńskim (od korespondencji Zofii Kossak, przez Gustawa Morcinka, po Jana Łyska), zanotował kilka tysięcy pieśni ludowych, około 2500 przysłów i brał udział w opracowaniu trudnej do oszacowania ilości hasel, współpracując z zespołem redagującym „Słownik gwarowy Śląska Cieszyńskiego”.

●●●

W dorobku Jana Brody znajdują się setki rozpraw i artykułów – ich liczba jeszcze podczas jubileuszu jego 85. urodzin szacowana była na 850. Dzięki życzliwości badacza powstały dziesiątki prac dyplomowych, a kilka (w tym praca mojej Mamy) zostało poświęconych jemu. Wciąż za mało! Bo o takich ludziach można by pisać bez końca. ▲

Zbigniew Wodecki i Mitch & Mitch

Poniedziałek 5 maja, godz. 14.35

PIĄTEK 2 MAJA

6.00 Panorama **6.35** Polska w Unii Europejskiej **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Wilnoteka **11.30** Wszystko przed nami (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Świadek historii **13.40** M jak miłość (s.) **15.15** Tu Polonia - 2 maja. W Brazylii **15.25** Pamięć jest naszą ojczyzną **17.00** Teleexpress **17.05** Wydarzenie aktualne **17.10** Tu Polonia - 2 maja. Na Ukrainie **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Stacja innowacja **18.30** Całkiem niezła historia. Ktosioło **18.45** Panorama **19.10** Przystanek Ameryka **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Wydarzenie aktualne **20.35** Na dobre i na złe (s.) **21.30** Na sygnale (s.) **22.20** Anna German w sercach ludzi.

SOBOTA 3 MAJA

6.00 Panorama **6.40** Studio w kontekście **7.30** Pytanie na śniadanie **10.45** Z ziemi włoskiej do Polski **11.05** Koncert jubileuszowy Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych **11.35** Felieton **11.45** Święto Konstytucji 3 Maja - transmisja **13.20** Felieton **13.30** Na dobre i na złe (s.) **14.25** Do śmiechu! **15.20** Historyk w świecie polityki. Bronisław Geremek **16.55** Tu Polonia - 2 maja. W USA **17.00** Teleexpress **17.20** Parada oszustów. Mistrz zawsze traci (s.) **18.10** Polonia 24. Parada w Chicago - wydanie specjalne **19.15** Top 3 Marka Sierockiego. Piosenki wiosenne **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.20** Ranczo 7 (s.) **22.00** Tu Polonia - 2 maja. Parada Polskości w Wilnie **22.10** Sanatorium miłości 7 (reality show) **23.05** Do śmiechu! **23.35** Bo we mnie jest seks (film biograficzny).

NIEDZIELA 4 MAJA

6.00 Panorama **6.35** Muzyka w sieci **6.50** Kiedyś to było... **7.30** Pytanie na śniadanie **10.35** Długi weekend **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Tu Polonia - 2 maja. W Niemczech **12.55** Słowo na niedziele. Trudne pytania o święcie **13.00** Transmisja mszy świętej z kościoła pw. św. Zygmunta przy Bazylice Katedralnej pw. Wniebowzięcia NMP w Płocku **14.15** Piłka nożna. Betlic 1. Liga piłka nożna **16.55** Tu Polonia - 2 maja. W Wielkiej Brytanii **17.00** Teleexpress **17.20** Parada oszustów. Jaguar 1936 **18.15** Długi weekend **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.20** Stulecie Winnych 3 (s.) **21.10** Tu Polonia - 2 maja. W Niemczech **21.20** Szansa na sukces. Opole 2025 **2 23.10** Spis cudzołożnic.

PONIEDZIAŁEK 5 MAJA

6.00 Panorama **6.35** Od ciszy do dźwięku **7.00** Na tropie przypraw **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Przystanek Ameryka **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Stulecie Winnych 3 (s.) **13.20** Audycje komitetów wyborczych

13.45 Polacy świata. Krystyn Olaszewski **13.55** Kiedyś to było... **14.35** Zbigniew Wodecki i Mitch & Mitch (koncert) **15.05** Cześć, czy mogę Cię zjeść? **15.15** Rozmowy na dwie głowy. Tęsknota **15.30** Program informacyjny **16.00** Królowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Słownik polsko-polski (talk-show prof. Jana Miodka) **18.45** Panorama **19.00** Polacy świata. Wanda Dynowska **19.10** Wynałazki na medal (mag.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Boża podszewka (s.) **21.20** Kabaretowe Naj. Piosenki kabaretowe na maj **21.40** Kiedyś to było... **22.15** Audycje Komitetów Wyborczych **22.45** Zbigniew Wodecki i Mitch & Mitch (koncert). **23.10** Panorama **23.45** Rozmowy (nie)wygodne.

WTOREK 6 MAJA

6.00 Panorama **6.35** Pożyteczni. pl **7.00** Rączka gotuje **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Wynałazki na medal (s.) **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Ranczo 7 (s.) **13.10** Ranczo 7 (s.) **14.05** Audycje komitetów wyborczych **14.35** Tygodnik kulturalny **15.15** Zwierzaki Czytaki **15.30** Program informacyjny **16.00** Królowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Oko na Europę **18.45** Panorama **19.10** Wschód **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Ojciec Mateusz 31 (s.) **22.15** Audycje komitetów wyborczych **22.45** Gala TVP Polonia - najpiękniejsze piosenki **23.10** Panorama **23.45** Kultura, Giedroyc i inni.

ŚRODA 7 MAJA

6.00 Panorama **6.35** Prywatne życie zwierząt **12 7.00** Okrasa łamie przepisy. Białe sosy **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Wschód **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Ojciec Mateusz 31 (s.) **14.05** Kultura, Giedroyc i inni **15.05** Animowanki. Rodzina Trefików 5 **15.15** Rodzina Trefików 5 (s.) **15.30** Program informacyjny **16.00** Królowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Oko na Wschód **18.45** Panorama **19.10** Kierunek Zachód (mag.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** O mnie się nie martw **10 (s.) 22.15** Studio w kontakcie **23.10** Panorama **23.45** Magazyn Ekspresu Reporterów.

CZWARTEK 8 MAJA

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny **10.30** Trudne sprawy **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.40** Uroczysko (s.) **20.10** Nasz nowy dom (reality show) **21.15** Przjaciółki (s.) **22.25** Komisarz Mama (s.) **23.35** Mismasz, czyli kogel-mogel 3.

Obchody trzeciego maja nad Dunajem

Obchody jednego z najważniejszych polskich świąt państwowych, jakim jest niezapomniane Święto Narodowe Trzeciego Maja, są dla Polaków niezwykle istotne i wymagają godnej oprawy. Ich organizacji w stolicy Słowacji podejmuje się co roku Ambasada RP w Bratisławie. Wydarzenie gromadzi wielu szczytnych gości. Nie inaczej było również w tym roku.

24 kwietnia w Reducie, siedzibie Słowackiej Filharmonii, zebrało się liczne grono przedstawicieli słowackiego życia politycznego, członków korpusu dyplomatycznego, reprezentantów polskich instytucji na Słowacji, organizacji polonijnych oraz duchowieństwa, a także ludzi kultury i biznesu. Przepiękna Sala Kolumnowa stanowiła wspaniałe tło dla tak podniosłego spotkania.

Na początku uroczystości zapadła Przymnił hymny państwowe Polski i Słowacji. Następnie głos zabrał chargé d'affaires RP w RS Piotr Samerek. Przypomnił zgromadzonym burzliwe okoliczności uchwalenia pierwszej w Polsce i Europie konstytucji, odnosząc tamte wydarzenia do niepewności, którą odczuwamy na świecie w czasach obecnych. Podkreślił znaczenie jedności Europy, nauczanej polskim

• Uroczystość w siedzibie Słowackiej Filharmonii. Fot. STANO STEHLIK

doświadczeniem sprzed 200 lat, w świetle wojny na Ukrainie i wyraźnie zaznaczył, że nasz wschodni sąsiad nie jest sam.

W dalszej części swojego wystąpienia gospodarz spotkania nie omieszkął wspomnieć zmarłego niedawno papieża Franciszka, który pozostawił po sobie przesłanie pokoju i solidarności, oraz 30. rocznicy wizyty Jana Pawła II na Słowacji, podczas której padły słynne słowa: „Tatry nas nie dzielą, ale łączą”. Ta myśl stanowiła idealne podsumowanie całego wystąpienia, przypominała bowiem konieczność współpracy między Polską a Słowacją jako najbliższymi sąsiadami, szczególnie w obecnych czasach.

Następnie głos zabrał Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i Europejskich Republik Słowackiej Rastislav Chovanec. Złożył gratulacje z okazji polskiego święta, również i on podkreślił znaczenie bezpieczeństwa i wzajemnej współpracy między naszymi narodami. Po obu przemówieniach wznesiono uroczysty toast. Gdy część oficjalna dobiegła końca, nastąpił czas na pocztunek, a w sali rozległ się gwar licznych, ożywionych rozmów. Każde tego typu spotkanie jest wspaniałą okazją do integracji, poszukiwania nowych inspiracji do działania i budowania przyjaźni.

Polonia.sk/SŁOWACJA

Wiece solidarności z Andrzejem Poczobutem

Uwięziony za polskość”, „Wolność dla Andrzeja Poczobuta” – z takimi transparentami protestowali uczestnicy akcji w centrum Białegostoku, obok pomnika księdza Jerzego Popiełuszki, by wyrazić solidarność z uwięzionym na Białorusi dziennikarzem i działaczem polskiej mniejszości.

Sytuacja Andrzeja się nie zmienia, jest w kolonii karnej w Nowopołocku. Kontakt z nim jest utrudniony – mówił wiceprezes Związku Polaków na Białorusi Marek Zaniewski. – Chcemy tu być, by pokazać, że pamiętamy o Andrzeju – dodawała prof. Anna Kieźni z Podlaskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Andrzej Poczobut został aresztowany cztery lata temu i skazany na osiem lat kolonii karnej o zastraszonym rygorze za rzekome „podsycanie nienawiści” i „działanie na szkodę Białorusi”. W taki sposób sąd potraktował artykuły dziennikarza grodzieńskiego o agresji Związku Radzieckiego na Polskę w 1939 roku i o bohaterach Armii Krajowej na Grodzieńszczyźnie oraz jego

• Fragment wieceu w Białymstoku. Fot. WŁADYSŁAW TOKARSKI

oświadczenia w obronie polskiej mniejszości na Białorusi. W ostatnim czasie władze więzienia w białoruskim Nowopołocku przedłużyły o kolejne pół roku zastrzony rygor więzienia wobec Andrzeja Poczobuta. Nie będzie miał prawa do spaceru i wyjścia na zewnątrz. Takie warunki źle wpływają na zdrowie i samopoczucie skazanego. – Andrzej Poczobut stał się symbolem niezłomności i godności dla społeczeństwa polskiego. Mimo licznych prób polskim władzom

nie udało się doprowadzić do jego uwolnienia. To, że on w dalszym ciągu trwa w takiej niezłomności, nie chce zgodzić się na ustępstwa, chce wyjść na swoich prawach człowieka wolnego, to jest wzór dla nas tu w Polsce, ale przede wszystkim dla działaczy polskich mieszkających na Białorusi – komentuje sytuację Prezes Podlaskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Anna Kietlińska.

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”

INFORMATOR

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆT2, niedziela od godz. 19.30. **POLSKIE AUDYCJE:** po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz. **RADIO KATOWICE:** „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

CIERLICKO – Kluby Kobiet i Seniora w Cierlicku-Kościele, Stanisławicach i Grodziszczu zapraszają członków na spotkanie klubowe w czwartek 8 maja o godz. 15.00 do Domu PZKO na Kościele. Prosimy nie zapomnieć o jalkach. **LESZNA DOLNA** – MK PZKO wspólnie z Komitetem Dzielnicowym Leszna zapraszają na uroczystość wspomnieniową przy pomniku ofiarom faszyzmu (koło Domu PZKO) w Lesznej Dolnej, która odbędzie się 8 maja o godz. 16.30 z okazji 80. rocznicy zakończenia II wojny światowej. W programie hymny państwowe, przemówienia, recytacje, apel poległych, złożenie kwiatów i zapalenie zniczy, występ chóru „Collegium Novum”. Wartę honorową będą trzymać miejscowi strażacy oraz harcerze z trzynieckiej drużyny Czarne Pantery. **ORŁOWA-PORĘBA** – MK PZKO zaprasza na Spotkanie z Piosenką z okazji rocznicy Konstytucji 3 Maja, które odbędzie się w sobotę 3 maja o godz. 15.00 w Domu PZKO. Polskie przeboje wykona zespół Old Boys Band, będzie można kupić porębskie kołaczki i za grosze nabyć książki na kiermaszu książek używanych. **PTTS „BŚ”** – Informuje, iż odjazd autobusu na wycieczkę Jesioniki – Rejviz 3 maja zaplanowany jest z Karwiny o 6.20, z Cz. Cieszyńska o 6.45, z Cierlicka o 7.00, z Hawierzowa, (ul. Cieszyńska) o 7.05, z Hawierzowa (dworzec kolejowy) o 7.15. Wycieczkę prowadzi Martina Szotek, tel. 737 854 960. **ŚMIEŁOWICE** – MK PZKO zaprasza na przedstawienie teatralne pt. „Macura, podejcie mi pióro!” 3. 5. i 4. 5. o godz. 16.00 w sali Urzędu Gminy. Kawiarenka otwarta od godz. 15.00 (kawa, domowe wypieki). **WĘDRYŃA** – Zarząd Klubu Seniora zaprasza swoich członków na spotkanie, które odbędzie się we wtorek 6 maja o godz. 15.00 w „Czytelni”. W programie Daniel Bednár – laureat Tacy Jesteśmy 2024.

OFERTY

MAŁOWANIE I CZYSZCZENIE DACHÓW, betonowej dachówki, płotów, elewacji i inne. Tel. 732 383 700. Balicki. Gł-206

KUPIE MEBLE, stare krzesła, fotele, żyrandole, meble z giętych rur i inne starocie. Tel. 704 512 539. Gł-192

WYSTAWY

WSPOMNIENIA

Na zawsze jesteście w sercach naszych...

Dnia 4 maja 2025 wspominamy 100. rocznicę urodzin

śp. ERWINA FRANKA zaś 5 czerwca minie czwarta rocznica śmierci

śp. GABRIELI FRANEK z Karwiny

Z miłością i wielkim szacunkiem wspominają córka i synowa z rodzinami.

RK-026

Choć życia Twego płomień zgast, to myśli o Tobie są zawsze w nas.

Dnia 4 maja minie 1. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamy, Babci, Prababci, Praprababci

śp. HELENY KALETOWEJ z Gutów

Z miłością i szacunkiem wspominają synowie i córki z rodzinami.

Gł-245

W naszych sercach ciągle jesteś z nami...

Dnia 1 maja 2025 minęło 10 lat od chwili, kiedy odszedł na zawsze nasz Kochany Ojciec i Dziadek

śp. WŁADYSŁAW OGROCKI z Karwiny

Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

RK-030

TRZYNIEC, MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYNCA, Sala Wystaw, ul. Frydecką 387: do 25. 5. wystawa pt. „Czekolada w Czechosłowacji”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00. **▲** do 27. 5. wystawa pt. „Życie i czasy Karła Čapka”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

CIESZYŃ, COK „Dom Narodowy”, Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego: do 30. 5. wystawa Antoniego Szpyrca pt. „Sercem malowane”. Czynna: po-pt: w godz. 10.00-16.00. **▲ Miejska Galeria Sztuki Współczesnej:** do 4. 5. wystawa Adama Sikory pt. „Zabij się”. Czynna: po-pt: w godz. 10.00-16.00. **▲** do 4. 5. wystawa Piotra Kumora pt. „Zła pamięć, zła sztuka”. Czynna: po-pt: w godz. 10.00-16.00. **MUZEUM DRUKARSTWA, Galeria „Przystanek Grafika”, ul. Głęboka 50, Cieszyń:** do 18. 5. wystawa członków Stowarzyszenia Miłośników Muzeum Drukarstwa pt. „Bez – nas – WY”. Czynna w godzinach otwarcia placówki.

WAŻNE INFORMACJE

- Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu” jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz
- Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

NEKROLOGI

Jest taki ból, o którym lepiej nie mówić, bowiem najlepiej wyraża go milczenie.

W głębokim żalu zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 25 kwietnia 2025 opuścił nas na zawsze w wieku 77 lat nasz Kochany Ojciec, Dziadek, Teść, Wujek, Szwagier, Kolega

śp. WŁADYSŁAW MARTYNEK z Kocobędza

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 7 maja 2025 o godz. 14.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Kocobędzu-Ligocie. W smutku pogrążona rodzina.

RK-029

W głębokim smutku przyjęliśmy wiadomość o śmierci długoletniego Prezesa MK PZKO w Kocobędzu, Społecznika, Przyjaciela, Kolegi

śp. WŁADYSŁAWA MARTYNKA z Kocobędza

Rodzinie Zmarłego ślemy najszczerze wyrazy głębokiego współczucia, żalu i smutku. Zarząd MK PZKO w Kocobędzu.

RK-031

Prosistem
spol. s r.o.

Firma informatyczna Prosistem poszukuje utalentowanego
PROGRAMISTY (JUNIOR LUB SENIOR),

który dołączy do naszego zespołu tworzącego innowacyjne rozwiązania dla klientów lokalnych i zagranicznych.

Tworzymy nowoczesne narzędzia elektroniczne i specjalistyczne oprogramowanie wspierające rozwój biznesu. Łączymy wieloletnie doświadczenie z nowoczesnym podejściem do technologii i pracy zespołowej.

Wymagania:

- Wykształcenie wyższe informatyczne lub pokrewne.
- Doświadczenie w tworzeniu systemów informatycznych i aplikacji webowych.
- Znajomość przynajmniej jednego języka statycznie typowanego, preferujemy C#.
- Dobra znajomość technologii webowych, mile widziana praktyka z Reactem.
- Umiejętność pracy z bazami danych i znajomość SQL.

Oferujemy:

- Udział w ciekawych, różnorodnych i innowacyjnych projektach
- Niekorporacyjne środowisko pracy w Czeskim Cieszynie
- Atrakcyjne wynagrodzenie i benefity.

Kontakt:
job@prosistem.cz

Gł-246

Znajdź nas na YouTube

Dachy - remonty, dachy płaskie, kominy

Tel. +48 601 532 642

Gł-600

A JE SUCHO!
NOWA IZOLACJA ŚCIAN

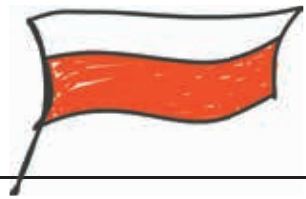
www.ajesucho.cz tel. +420 800 130 800

Gł-398

www.glos.live

Gł-600

PROGRAM TV

PIĄTEK 2 MAJA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Komediantka (s.) **9.00** Ranczo 8 (s.) **9.55** Komisarz Alex 4 (s.) **10.50** Ojciec Mateusz 20 (s.) **11.35** Okrasa łamie przepisy, Wiosenne sałatki z grilla **12.10** Agrobiznes **12.55** Natura w Jedyńce, Ukryte cuda europejskiej przyrody **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.55** Piłka nożna, Puchar Polski **16.50** Teleexpress **17.00** Piłka nożna, Puchar Polski **18.45** Akacjaowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królowie (s.) **21.05** Komisarz Alex 23 (s.) **22.05** Quantum of Solace (film sensoryjny).

TVP 2

6.05 Wstęp wolny **6.20** Anna Dymna - spotkajmy się, Andrzej Łogóżny (talk-show) **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Operacja zdrowie, Plaga e-papierosów **11.50** Tańcząca ze światem - Maroko **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (eleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Postaw na milion (teleturniej) **21.45** Cudowne lata (s.) **22.45** To jest grane **23.25** Kino relaks. Szpieg, który mnie rzucił.

TVN

6.10 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje, Włocławek **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje, Tarnowskie Góry **12.35** Ukryta prawda **15.45** Kuchenne rewolucje, Biedrusko

20.00 Harry Potter i wirujący Azkabany

Trzecia część serii o młodym czarodzieju. Harry wraca do Hogwartu, gdzie dowiaduje się, że z pilnie strzeżonego więzienia Azkabana uciekł Syriusz Black – domniemany zdrajca jego rodziców i groźny przestępca. W szkole pojawiają się mroczne Dementory, a Harry uczy się trudnej sztuki Patronusa. Wraz z Hermioną i Ronem odkrywa prawdę o przeszłości Syriusza oraz zdradzie Petera Pettigrew. Magia czasu pozwala zmienić bieg wydarzeń i ocalić niewinnych.

16.55 Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.50** Uwaga!

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.25** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek H12 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Must be the music **22.05** Pacific Rim. Rebelia (film SF).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.50** Piosenki z pewnego miasta **10.05** Buleczki z rana **10.35** Sprawę prowadzi Imma Tataranni (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** W nowym świecie **14.20** Pr. rozrywkoy **14.45** Reporterzy TVC **15.30** A to lubię **15.50** (s.) **11.35** Okrasa łamie przepisy, Lopatologicznie **17.25** EXPO minuty 2025 **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Zandarmi z Luhačovic (s.) **21.40** Wszystko-party **22.35** Hercule Poirot (s.) **23.25** Z Tevariète **0.20** Besa (s.) **1.15** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Ostatnie rajske pustkowie **9.25** Przygody nauki i techniki **9.55** Pantalan - brazylijski cud natury **10.45** Metrokosmos **11.20** Znany i nieznan deszcz **12.15** Czolgiści **13.15** Jak przegrać wojnę **14.05** Władcy trzeciej rzeszy **15.00** Tajemnice II wojny światowej **15.55** Zapomniane wyprawy **16.20** Bogowie i bohaterowie antycznych mitów **16.40** Czeskie rzeki z lotu ptaka **17.05** František Veselý **17.20** Piłka nożna - Chance Liga Narodowa 2024/2025: FC Zlín - FK Varnsdorf (transmisja) **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** 7 powodu Alberta (film) **21.25** Firefox (film) **23.40** Wzlot nazistów - upadek **0.35** Wspaniąla Ameryka.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.20** Ulica (s.) **10.25** Pewna rodzina (s.) **11.40** To One-play **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.30** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda

20.20 Życzenie urodzinowe

Każdego roku Liba ma tylko jedno urodzinowe życzenie – żeby na jej przyjęciu zebrali się cała rodzina. Dotąd wszyscy je spełniali, aż do tego urodzin. Jej syn Petr ma w tym roku inne plany, więc udaje przed rodziną chorobę. Po raz pierwszy chce spędzić urodziny ze swoim partnerem Karlem, który ma je tego samego dnia. Karel to jednak wciąż skrajnie skrywana tajemnica przed resztą rodziny. Liba nie zamierza tak łatwo zrezygnować z obchodów – postanawia zrobić synowi niespodziankę i przyjeżdża do niego z całą rodziną.

22.20 Przerwany lot (film) **0.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.10** M.A.S.H. (s.) **9.15** Kolejdy (s.) **10.35** Zoo Nowe początki (s.) **11.35** Agenci NCIS (s.) **13.25** Policja w akcji **14.25** Incognito **15.30** Tak jest, szefie! **16.50** Nakryto do stołu **18.00** Zoo Nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Kochamy Czechy **23.45** Tak jest, szefie! **0.55** Policja w akcji.

SOBOTA 3 MAJA

TVP 1

6.10 Balans bieli **6.40** Audycje komitetów wyborczych **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **8.00** Rok w ogrodzie (mag.) **8.40** Pełnosprawni **9.10** Pan Tadeusz **11.45** Święto Konstytucji 3 Maja **13.25** Natura w Jedyńce, Ukryte cuda europejskiej przyrody **14.25** Okrasa łamie przepisy, Chłodniki na zimny maj **14.55** Sanatorium miłości **7 15.55** Dziedzictwo (s.) **16.45** Audycje komitetów wyborczych **17.00** Teleexpress **17.35** Pan Mama (s.) **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.20** Krew z krwi 3 (s.)

21.20 Skyfall

23. część przygód Jamesa Bonda, w której agent 007 mierzy się nie tylko z wrogiem z zewnątrz, ale i z kryzysem lojalności wobec swojej przełożonej, M. Po nieudanej misji w Stambule Bond zostaje uznany za zmarłego. Gdy dane tajnych agentów MI6 trafiają w ręce wroga, a siedziba agencji zostaje zaatakowana, wraca do służby, mimo że nie jest jeszcze w pełni sił. Trop prowadzi do Raoula Silvy – genialnego, lecz psychicznie niestabilnego byłego agenta, który pragnie zemsty na M za dawne zdrady. Bond musi zmierzyć się z przeszłością, zarówno swoją, jak i MI6. W dramatycznym finale zabiera M do swojego rodzinnego domu – Skyfall – gdzie dochodzi do brutalnej konfrontacji z Silvą. Film ukazuje bardziej ludzką i emocjonalną stronę Bonda, łącząc spektakularną akcję z pogłębianym portretem bohaterów.

6.00 Ostatnie rajske pustkowie **6.50** Strefa śródziemnomorska - współzycie człowieka i natury **7.45** Tajlandia, z północy na południe **8.40** Na rowerze po Czechach **8.50** Wędrówki po Czechach **9.20** Francuskie megaprojekty **10.10** Lotnicze katastrofy **10.55** Auto Moto Świat **11.20** Auto Moto Test **11.35** Śladami trzeciego ruchu oporu **12.10** Korzenie życia **13.00** Babel **13.30** W nowym świetle **13.50** Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze **14.15** Ordynatorki **15.10** List od nieznanej kobiety (film) **16.35** Wieczny Paryż **17.30** Cudowna planeta **18.25** Najbardziej doskonale istoty w sztuce przeżycia **19.25** Zapomniane wyprawy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Upadek (film) **22.35** Nerozłączni (film) **0.30** Wieżeń (s.).

NOVA

6.05 Zig i Sharko (s. anim.) **6.25** Alvin i wiewiórki (s. anim.) **6.50** My, właściciele domków letniskowych **7.45** Lotdówko, opowiadaj **8.35** Weekend **9.15** Dynastia Novaków (s.) **10.25** Połubić czy poślubić (film) **12.50** Jestem na tak (film) **15.10** Miss Agent (film) **17.30** Czarownica (film) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Pościg - wydanie specjalne **22.00** Vyšehrad - Fyilm (film) **0.20** Zemsta cieciów (film).

PRIMA

6.05 Bolek i Lolek (s. anim.) **6.25** M.A.S.H. (s.) **7.55** Włóczęgi z tatą **8.40** Autosalon.tv **9.45** Incognito **10.50** Gorzki świat (s.) **12.10** Jakub i Sara (s.) **13.10** Kochamy Czechy **15.00** Babcia (film) **17.00** Noc na Karlštejnie (musical) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **19.55** Kabaret na żywo. Chyba Czesu! **22.00** Bez litości 3. Ostatni rozdział (thriller Włochy/USA).

POLSAT

6.15 Nowy dzień **8.00** Halo tu Polsat **10.55** Ewa gotuje (mag.) **11.35** Karate Kid (film przygodowy) **14.40** Epoka lodowcowa 2. Odwilż (film anim.) **16.30** Nasz nowy dom (reality show) **17.30** Awantura o kasę (teleturniej) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Showtime **19.55** Kabaret na żywo. Chyba Czesu! **22.00** Bez litości 3. Ostatni rozdział (thriller Włochy/USA).

TVC 1

6.00 co umiały nasze babce **6.25** Lopatologicznie **7.20** Bajka **8.45** Uśmiechy J. Polaka **9.25** Jazda królów (film) **10.15** Ojciec Brown (s.) **11.05** Wszystko-party **12.00** Z metropolii, Tydzień w regionach **12.25** Nasze hobby **13.00** Wiadomości **13.05** O białej pesteczce (bajka) **14.10** Magiczny przyjaciel (bajka)

15.05 Świadek

Każdego roku w prima aprilis dzieje się to samo. Niezbyt wysoki i zakrąglony Karel Berka (V. Zavřel) staje się celem żartów. Co więcej, ma wtedy urodziny, a koledy i znajomi uważają, że najlepszym prezentem będzie primaaprilisowa niespodzianka. Tym razem przychodzi telegram – gratulacje z okazji przyszłego ślubu. Wszyscy są zaskoczeni, a Karel pozwala im w to wierzyć. Jego rodzina próbuje zeswatać go z Katką (B. Hrzánová), więc nie mają problemu, by uznać wiadomość za prawdziwą. Nawet przyjaciel i pomysłodawca psikusów szkuje się do roli świadka...

16.05 Skradzione dzieciństwo (film) **17.30** Hercule Poirot (s.) **18.25** Chłopaki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.05** Cuda natury **21.20** Anna K. **22.25** Pr. rozrywkowy **23.25** Maigret (s.) **1.00** Losy gwiazd.

TVC 2

6.00 Ostatnie rajske pustkowie **6.50** Strefa śródziemnomorska - współzycie człowieka i natury **7.45** Tajlandia, z północy na południe **8.40** Na rowerze po Czechach **8.50** Wędrówki po Czechach **9.20** Francuskie megaprojekty **10.10** Lotnicze katastrofy **10.55** Auto Moto Świat **11.20** Auto Moto Test **11.35** Śladami trzeciego ruchu oporu **12.10** Korzenie życia **13.00** Babel **13.30** W nowym świetle **13.50** Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze **14.15** Ordynatorki **15.10** List od nieznanej kobiety (film) **16.35** Wieczny Paryż **17.30** Cudowna planeta **18.25** Najbardziej doskonale istoty w sztuce przeżycia **19.25** Zapomniane wyprawy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Upadek (film) **22.35** Nerozłączni (film) **0.30** Wieżeń (s.).

NOVA

6.05 Zig i Sharko (s. anim.) **6.25** Alvin i wiewiórki (s. anim.) **6.50** My, właściciele domków letniskowych **7.45** Lotdówko, opowiadaj **8.35** Weekend **9.15** Dynastia Novaków (s.) **10.25** Połubić czy poślubić (film) **12.50** Jestem na tak (film) **15.10** Miss Agent (film) **17.30** Czarownica (film) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Pościg - wydanie specjalne **22.00** Vyšehrad - Fyilm (film) **0.20** Zemsta cieciów (film).

PRIMA

6.05 Bolek i Lolek (s. anim.) **6.25** M.A.S.H. (s.) **7.55** Włóczęgi z tatą **8.40** Autosalon.tv **9.45** Incognito **10.50** Gorzki świat (s.) **12.10** Jakub i Sara (s.) **13.10** Kochamy Czechy **15.00** Babcia (film) **17.00** Noc na Karlštejnie (musical) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **19.55** Kabaret na żywo. Chyba Czesu! **22.00** Bez litości 3. Ostatni rozdział (thriller Włochy/USA).

POLSAT

6.15 Nowy dzień **8.00** Halo tu Polsat **10.55** Ewa gotuje (mag.) **11.35** Karate Kid (film przygodowy) **14.40** Epoka lodowcowa 2. Odwilż (film anim.) **16.30** Nasz nowy dom (reality show) **17.30** Awantura o kasę (teleturniej) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Showtime **19.55** Kabaret na żywo. Chyba Czesu! **22.00** Bez litości 3. Ostatni rozdział (thriller Włochy/USA).

NIEDZIELA 4 MAJA

TVP 1

6.05 Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **6.35** Audycje komitetów wyborczych **6.55** Słowo na niedzielę. Trudne pytania o świecie **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.30** Moje zdrowie. Alkohol **8.45** Zmienności (s.) **11.05** Komisarz Alex 23 (s.) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Pielgrzymi Nadziei. Wanda Gąwrońska **13.05** Co mi zrobisz, jak mnie złapiesz (komedia) **14.55** Rolnik szuka żony 12 **15.55** Dziedzictwo (s.) **16.45** Audycje komitetów wyborczych **17.00** Teleexpress **17.35** Daję słowo - Maciej Orłoś 2. Anna Seniuk (talk-show) **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.20** Zatoką śpiewgów 2 (s.) **21.20** Sanatorium miłości 7 (reality show) **22.25** Między oczy (komediadramat).

TVP 2

6.10 Audycje komitetów wyborczych **6.35** M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **10.30** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) **11.00** The Voice Kids 8. Finał **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Kolo fortuny (teleturniej) **15.10** Szansa na sukces. Opole 2025. Kayah **16.10** Cudowne lata (s.) **17.05** Przepis dnia (mag.) **17.15** Audycje komitetów wyborczych **17.35** Niepewne sytuacje (pr. rozr.)

17.50 Kochaj albo rzuć

Trzecia część kultowej trylogii o Kargulu i Pawlaku. Tym razem bohaterowie wraz z wnuczką Anią wyruszają za ocean, do Stanów Zjednoczonych, by spotkać się z rodziną i poznać siostrę Pawlaka. W obcym kraju zderzają się z zupełnie inną kulturą i stylem życia, co prowadzi do wielu zabawnych nieporozumień i komicznych sytuacji. Mimo barier językowych i różnic pokoleniowych, odkrywają, że rodzinne więzi są uniwersalne.

20.05 Gorący pościg (komedia USA) **21.45** Kwiatki polskie w niedzielę **23.00** Tylko dla odważnych (dramat USA).

TVN

5.50 Bitwa o gości (reality show) **6.45** Kuchenne rewolucje, Gorzów Wielkopolski **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Co za tydzień **12.00** Autentyczni **12.45** Kuchenne rewolucje, Wjótowo **13.50** Mam talent! **16.00** Harry Potter i więzień Azkabanu (film przygodowy) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.45** The Traitors. Zdrajcy **21.50** Vinci (komedia).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.05** Jak wytrzesować smoka 3 (film anim.) **13.15** Must be the music **15.30** Mastercard OFF Camera 2025 - gala wręczenia nagród **16.30** Nasz nowy dom (reality show) **17.30** Awantura o kasę (teleturniej) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Państwo w państwie **19.55** Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami **22.25** Teściowie (s.) **22.50** Książę w Nowym Jorku 2 (komedia USA).

PROGRAM TV

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA – CZ. CIESZYN: Frankenstein (2, godz. 10.00; 5, godz. 10.00).

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Máj (2, godz. 10.00).

CO W KINACH

JABŁONKÓW: Hokus pokus dipłodokus (2, godz. 17.00).

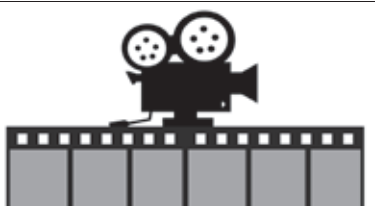
HAWIERZÓW – Centrum: Vaiana 2 (2, godz. 17.00); Vyšehrad Dvje (2, 3, godz. 18.00); Kde končí láska (2, 3, godz. 19.30); Minecraft film (3, 4, godz. 17.00); Ježek Sonic 3. Szybki jak błyskawica (4, godz. 10.00); Beating Hearts (4, godz. 18.00); **Thunderbolts** (4, godz. 19.00); Mufasa. Król Lew (5, godz. 17.00); V pasti (5, godz. 18.00); Moře na dvoře (5, godz. 19.30).

KARWINA – Centrum: Mufasa. Król Lew (2, godz. 17.00); Thunderbolts (2, godz. 19.30; 4, godz. 17.15); Boonie Bears (3, 4, godz. 15.00); Minecraft film (3, godz. 17.30); Kde končí láska (3, godz. 20.00); Vyšehrad Dvje (4, godz. 20.00); Jak se nám to mohlo stáť? (5, godz. 17.30); Working Man (5, godz. 20.00).

CO W STREAM-IE

Świt Ameryki

„Świt Ameryki” to szesioodcinkowy western, którego akcja rozgrywa się w surowym świecie amerykańskiego pogranicza roku 1857, w czasach wojny w Utah. Serial eksploruje chaos, przemoc i duchowość rodzącą się Ameryki, ukazując konflikt między rdzennymi plemionami, pionierami, mormońską milicją i armią Stanów Zjednoczonych. Główna oś fabularna skupia się na Isaacu (Taylor Kitsch), byłym żołnierzu i samotniku z bolesną przeszłością, który przemierza dzikie tereny jako przewodnik, próbując odnaleźć sens życia i wewnętrzny spokój. Na jego drodze stają Sara (Betty Gilpin), kobieta uciekająca z młodym synem Devinem (Preston Mota) przed opresyjnym kultem, oraz Two Moons

Nadchodzący film Marvela, którego fabuła skupia się na grupie antybohaterów, w tym Yelenie Belovej, Bucky'm Barnesie, Red Guardianie, Ghost, Taskmasterze i Johnie Walkerze, którzy zostają zmuszeni do współpracy przez Valentine Allegra de Fontaine. Uwięzieni w śmiertelnej pułapce, muszą stawić czoła niebezpiecznej misji, która zmusi ich do konfrontacji z mrocznymi aspektami ich przeszłości. Film obiecuje intensywną akcję oraz głęboką eksplorację psychologiczną postaci.

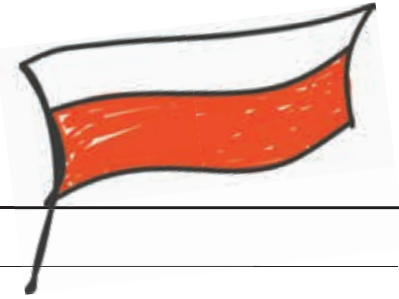

(Shawnee Poirier), młoda rdzenna kobieta poszukująca wolności i własnej tożsamości. Wspólnie tworzą nietypową, kruchą wspólnotę w świecie, gdzie każdy dzień to walka o przetrwanie. Serial wyróżnia się surowym klimatem, brutalnością oraz pogłębianą psychologią postaci. Sceny przemocy są realistyczne, a relacje między bohaterami – pełne napięcia i nieoczywiste. „American Primeval” to opowieść o narodzinach nowego świata, w którym przetrwają tylko najsilniejsi – lub najbardziej zdeminiowani.

Gdzie oglądać: Netflix

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

WEHIKUŁ CZASU

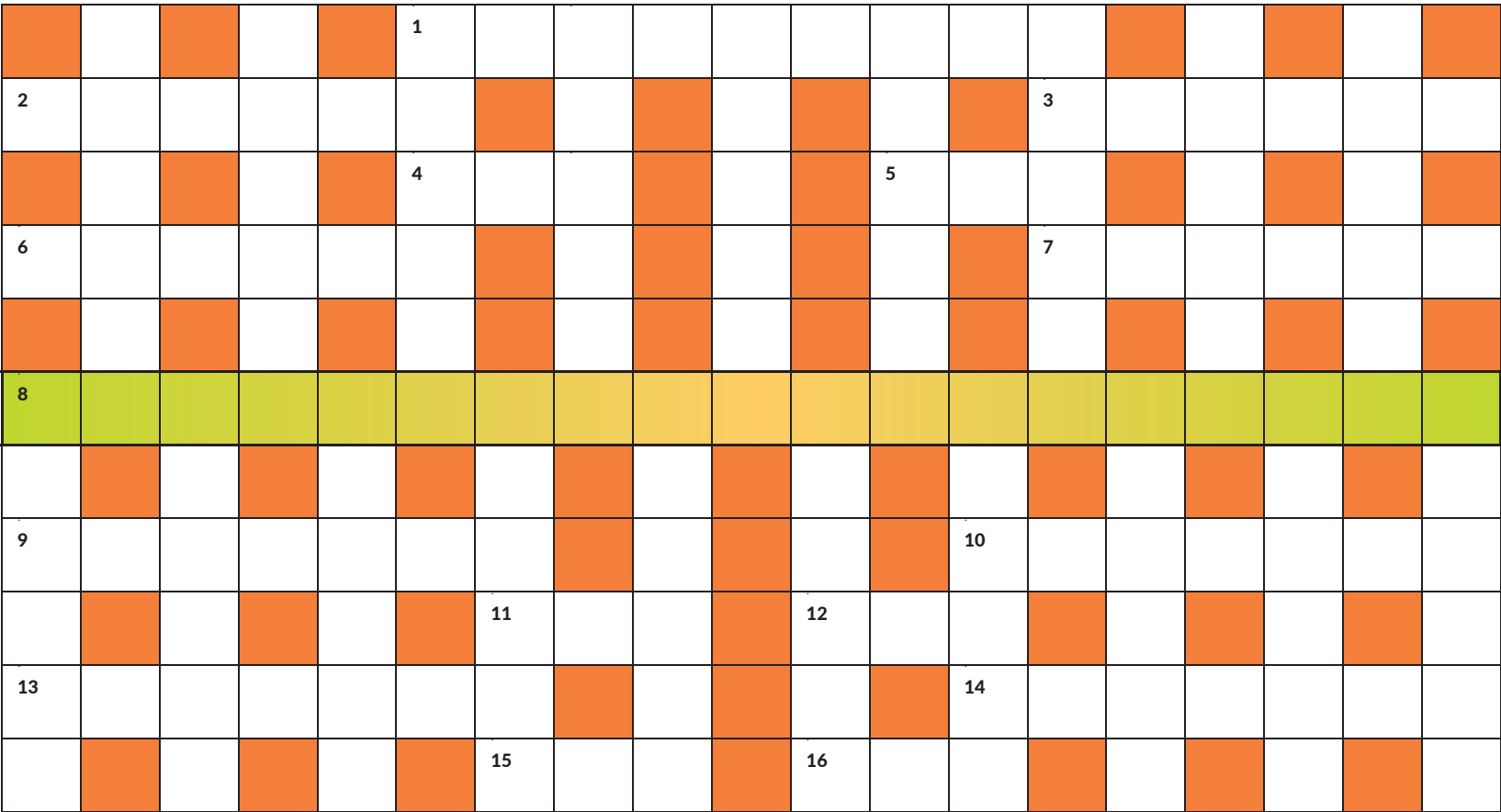
Tak było...

...tak jest

• Tym razem zapraszamy na wycieczkę do Trzycią. Archiwalna fotografia przedstawia Polską Okręgową Szkołę Wydziałową. Została wykonana w latach 30. ubiegłego wieku i pochodzi z Narodowego Archiwum Cyfrowego. Czekamy na propozycje współczesnego ujęcia. W gazecie zamieścimy pierwsze bądź najlepsze zdjęcie, jakie dostaniemy. Fotografie prosimy wysyłać na: dabkowski@glos.live bądź info@glos.live. Serdecznie zapraszamy do współpracy!

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w środę 14 maja 2025 r. Autorem dzisiejszej łamigłówki jest Jan Kubiczek.

Znajdź nas na X-ie

Rozwiązaniem jest dokończenie fraszki, której autorem jest Jan Izidor Sztudynger (ur. 28 kwietnia 1904 w Krakowie, zm. 12 września 1970 tamże) – polski poeta, fraszkopisarz, satyryk, teoretyk lalkarstwa oraz tłumacz literatury niemieckiej: „Niechaj sobie pada grom,...”

POZIOMO:

- 1. obywatelka Nigerii
- 2. związki tlenu z innymi pierwiastkami
- 3. futerał na broń krótką
- 4. jej nie wypada (w piosence) lub imię Rusowicz
- 5. ciemna pora doby
- 6. dawny dozorca prac rolnych

- 7. tytuł piosenki z repertuaru Kazika Staszewskiego lub jedna z czterech pór roku
- 8. ROZWIĄZANIE DODATKOWE
- 9. porzucający swoje przekonania, zdradzający dawnych sojuszników
- 10. układ elektryczny o czterech parach końcówek

- 11. jednokrotnie, jednego razu lub w przyszłości „...kozie śmierć”
- 12. dwanaście miesięcy
- 13. trójkąt przydatny na lekcji geometrii
- 14. o małej Nikoli w przedszkolu
- 15. średniowieczny student lub ... Cezary, grał podwójną rolę w serialu „Ranczo”
- 16. Alicja dla koleżanek.

PIONOWO:

ABISAJ, AKCJUM, ALEKSY, ANONSE, BARTER, DONOSY, DRZEWO, GDAŃSK, IBERKA, JUNGLE, LANCIA, LITRAŻ, MIKTAL, NIAMEY, OBRZĘK, ÓSEMKA, REFREN, TAGARI, WŁÓKNA.

Wyrazy trudne lub mniej znane: EKIERKA, ÓSEMNIK

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

MINISTERSTWO KULTURY

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt markiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi PNS, a.s. Paceřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS